БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 8 (7038)
ЯНВАРИИН 11
ВТОРНИК
1955 он

Сэн 20 мунгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Малшадай байра байдалда саг үргэлжын анхарал хандуулха

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска болон июньскэ Пленумүүдэй түүхэтэ тогтоолнуудые дүүргэлтэ болгон, манай республикын колхозууд, совхозууд ба МТС-үүд хүдөө ажахыгаа бүхы дээрэнь, мүн тэрэнэй гол һалбари болохо ниитын малажалые хүгжөөхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаһан байна. Тэрээнииень юун гэршэлнэб гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ республикымнай колхозууд гүрэндэ мяха, һоһо, үндэгэ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо һураггүй ехээр тушааһан ба худалдаһан байгаа. Тэрээнһээ гадна, олохон аймагуудай эрхим түрүү һаалишад энээнэй урда тээ манай нютагта байгаагүй үрэ дүнгүүдые харуулба. Тэдэнэр һаамхай үнеэн бүхэнһөө жэл соогоо дундаа зэргээр 4000—5000 литр һү һааһан байха юм.

Мүнөө үедэ манай республикын малшадай эгээн харюусалгатай саг болохо малай үбэлжэлгэ түлэг дундаа ябажа байна. Ниитынгээ малые гэээлтэ хоролтодо оруулангүйгөөр, тобир тарганаар ондо оруулхын тулада малажалай хүдэлмэрилэгшэд эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр, бүхы хаба хүсэеэ гаргаи ажаллана. Эгээн тиимэһээ хүдөө ажахымнай түрүү зэргэдэ ябаһан, тэрэнэй амжалтые бүрин түгэс шиидхэжэ байһан жиирэй һаалишад, хонишод, адуушад тухайда нютагай партийна, советскэ органууд үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргажа байха зэргэтэй.

КПСС-эй обкомой IV пленум хадаа малшадай үрэ ехэтэйгээр ажаллажа, сэдьхэл дүүрэнээр амархынь тулада тэдэнэй ажаһуудаг гэр байрануудые заһабарилхыень, фермэнүүд болон гүүртэнүүд дээрэ улаан булангуудые, культбазануудые, худалдаа наймаанай киоскнуудые эмхидхэхыень, банинуудые барихыень колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдые, нютагай партийна, советскэ организацинуудые уялгалһан байха юм.

Энэ тогтоолые дүүргэлтэ болгон, республикын колхозууд болон МТС-үүд зарим тэды хүдэлмэри хэһэн байна. Эгээн түрүүндэ Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правлениин ба парторганизациин гаргаһан үүсхэлээр малшадые культурна талаарнь хангахын тула, тэдэнэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар, саг үргэлжэ ябуулхын тула культбазануудые эмхидхэжэ, Закаменай, Ториин, Хэжэнгын аймагуудай олохон колхозууд багабэшэ ажал ябуулаа. Мүн республикын бусадшье аймагуудай колхозууд малшадайнгаа байра байдалые һайжаруулха зорилготойгоор хэдэ хэдэн байрын гэрнүүдые, улаан булангуудые, банинуудые фермэнүүд дээгүүрээ бариһан, дулаан гутал, хубсаһа малшадтаа үгэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, малажалайнгаа талаар республика дотороо эгээн ехэ ажахынуудай нэгэн болохо Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозые абажа харая. Малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудай байра байдалые саашадань һайжаруулха зорилготойгоор энэ колхозой правлени болон партийна организаци малай томодхогдоһон фермэнүүдые нёдондо жэлһээ эхилээд бии болгожо байна. Колхозой центрһээ хорёод модоной газарта байһан Соёл гэжэ нютагай фермэ дээрэ фельдшерскэ пункт, улаан булан бии болгогдонхой. Мүн Үрэжэл гэжэ нютагта хоёр зуун хүнэй һуурида шэнэ клуб баригданхай. Энэ клубтань колхозой центрын эдэбхитэдэй ба һургуулиин үхибүүдэй хүсөөр уранһайханай самодеятельностиин концертнүүд табигдана, кинокартинанууд харуулагдана, элдэб темэнүүдээр лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд баталагдаһан түсэбэй ёһоор эмхидхэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй турша дотор энэ колхозой малай гүүртэнүүд болон фермэнүүд дээгүүр хамта 6 улаан булан, 3 бани, арба холо гаран байрын гэрнүүд баригдаһан байна. Тус колхозой правлени энэ хүдэлмэреэ саашадаашье эдэбхитэйгээр үргэлжэлүүлхэ юм, мүнөө гараад байһан жэлдэ хэдэн байрын гэрнүүд, банинууд, улаан булангууд баригдахаар хараалагдана.

Зүгөөр энэ хүдэлмэри манай республикын бүхы нютагуудаар хангалтатай һайнаар ябуулагдана гэхын аргагүй. Ушар юуб гэхэдэ, илангаяа Хориин, Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Бичурын аймагуудай хэдэ хэдэн томо колхозуудай малшадай гэр байранууд муугаар заһабарилагданхай, фермэнүүд, отаранууд дээгүүр улаан булангууд, культбазанууд байгуулагдахаһаа байтагай, тэндэ газетэ, журналнуудшье хүрэдэггүй, киношье харуулагдадаггүй байһаар. Дабһа, зуруул, ниидхэ, сай гэхэ мэтын шухала хэрэгтэй зүйлнүүдээ худалдан абахын тула эндэхи малшад хэдэн арбаад модоной саана байһан магазинууд, сельпонуудта зорюута ошохо баатай болодог. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой малшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри илангаяа хангалтагүйгөөр табигданхай. Энэ колхозой нэгэшье фермэ дээрэнь улаан булан бии болгогдоогүй, малшад хэдэн һарын турша дотор элидхэл, хөөрэлдөө шагнадаггүй, киношье харадаггүй байна. Тус артелиин № 2 МТФ-дэ ажалладаг гушаад малшад нэгэ муухан гэр соо арайхан багтажа ажаһуудаг юм. Энэ байдалые мэдэжэ байгаад, тус колхозой правлени болон парторганизаци, КПСС-эй Мухаршэбэрэй айком зохихо хэмжээ абадаггүй байһаниинь тон гайхалтай.

Үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада республикын Министрнүүдэй Совет малажалай хүдэлмэрилэгшэдые культурно-ажаһуудалай ба медико-санитарна талаарнь хангаха тухай Культурын ба Элүүрые хамгаалгын министерствонүүдэй хэмжээ-ябуулгануудые баталһан байгаа. Тэрээн дотор хараалагдаһан бүхы зүйлнүүдые хүсэд дүүрэнээр бэелүүлхын тулада республикымнай хүдөөгэй интеллигенци эдэбхитэйгээр оролсохо ёһотой.

Сибириин шэрүүн хүйтэн үбэлэй үедэ шэн зоригтойгоор ажаллажа байгаа манай малшадые һайн гэр байраар, дулаан хубсаһаар, эдеэ хоолоор хангаха гээшэ мүнөө үедэ тон шухала удхашанартай хэрэг мүн. Эгээл тиимэһээ партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомууд, МТС-үүд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгтэ саг үргэлжын, халуун анхарал табижа байха уялгатай.

Улан-Удын городской XXVII партийна конференци

Улан-Удын городской XXVII партийна конференци дээрэ һунгагдаһан КПСС-эй горкомой гэшүүд:

Анисов В. А.	Буршина В. Д.	Дондуков Ц. Ц.	Кубраков И. И.	Медведев П. Т.	Реуцкий Е. П.	Хахалов А. У.
Асеев Л. С.	Бальцанов Н. И.	Золтоев К. Д.	Лобсанов Б. Л.	Минеев В. Д.	Роговой В. Ф.	Хадалов П. И.
Абросимова Е. Н.	Бороноев С. С.	Захаров А. Т.	Лукин Ф. А.	Моссорова Е. Л.	Санникова А. П.	Холодков М. П.
Апенин И. И.	Бутузов С. А.	Иофин Г. А.	Логвиненко К. Т.	Ножкин П. Е.	Стрельников А. П.	Хабалов С. М.
Андрусенко С. И.	Беляев С. С.	Кузичев С. Д.	Лобсанов Д. Л.	Оглоблин Ф. И.	Стегачев И. М.	Шагжин Ц. Г.
Басаев Г. Д.	Велигурский С. И.	Костриков А. П.	Матвеев К. М.	Панов И. С.	Сарапулов А. С.	Чернышев М. А.
Балдано Н. Г.	Гаврилов В. А.	Калмыкова М. Г.	Могнонов М. М.	Плишкин В. В.	Суворова В. Н.	Ярышкин И. Н.
Болсохоев Д. С.	Грачев К. А.	Карасев К. А.	Магунов Е. Л.	Павленко Е. П.	Тропников И. А.	Цыремпилон Д. Ц.
Бадмацыренов С. С.	Гурьянов К. В.	Климов Г. И.	Маслакова М. В.	Продайвода К. М.		

КПСС-эй горкомой гэшүүдтэ кандидадууд:

Бирюков А. П.	Козловская Д. Н.	Протасова Е. Г.	Хадаханов Н. М.
Бондарев К. И.	Лебедев А. А.	Поленов А. Ф.	Чикаш Е. М.
Васюткин Д. Д.	Матханов П. Н.	Рыбко Н. Л.	Щербаков Н. П.
Кирдяшкин А. Є.	Орлов Н. В.	Сухотин Г. С.	

КПСС-эй горкомой шалгалтын комисси:

Бобылева А. Т.	Панин Б. М.	Чернышев Е. И.
Дзюба А. П.	Петчинова А. К.	Череп А. С.
Курдюков А. Н.	Прокопьев Ч. Б.	Шахаев И. И.

КПСС-эй горкомой пленум

Городской XXVII партийна конференци дээрэ һунгагдаһан, КПСС-эй Улан-Удын горкомой нэгэдэхи пленум январиин 9-дэ болобо.

Пленум дээрэ эмхидхэлэй асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Пленум хадаа КПСС-эй горкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр **Е. Л. Магуновые**, секретарьнуудаар нүхэд **К. М. Продайводае, Ц. Ц. Дондуковые** һунгаа.

КПСС-эй горкомой бюрогой гэшүүдээр нүхэд **Е. Л. Магунов, К. М. Продайвода, Ц. Ц. Дондуков, Л. С. Асеев, Г. Д. Басаев, К. А. Грачев, К. В. Гурьянов, М. Г. Калмыкова, П. Е. Ножкин** гэгшэд һунгагдаба.

Мүн пленум партиин городской комитедэй таһагуудай даагшадые баталаа.

КПСС-эй горкомой эмхидхэлэй таһагые даагшаар нүхэр **М. Г. Калмыкова**, пропаганда ба агитациин таһагые даагшаар нүхэр **В. А. Гаврилов**, захиргаанай ба худалдаа наймаанай, финансова органуудай таһагые даагшаар **И. А. Тропников** гэгшэд баталагдаа.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссида

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин нэгэдэхи заседани энэ оной январиин 8-да боложо, тэрээн дээрэ һунгалтада бэлэдхэлэй асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн ба тусгаар шиидхэбэри баталан абтаһан байна.

Һунгуулиин Центральна комисси РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин бюллетенэй формо (сагаан үнгэтэй); депутадуудта кандидадуудые регистрацилха тухай һунгуулиин Окружной комиссиин протоколой формо; һунгуулиин Участково ба Окружной комиссинуудай голосованиин протоколнуудай формонууд болон РСФСР-эй Верховно Соведтэ депутадаар һунгагдаһан тухай үнэмшэлгын формые тодорхойлоо.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна ба Окружной комиссинуудай тамгын түхэл тэрэшэлэн тодорхойлогдоһон байна. РСФСР-эй Верховно Соведтэ ба ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин Участково комиссинуудай нэгэн байха тула һунгуулиин Участково комиссинуудай тамгын түхэл РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1954 оной декабриин 30-най тогтоолоор тодорхойлогдоо гэжэ һунгуулиин Центральна комисси мэдээсэнэ.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүд ба һунгуулиин комиссинуудые һунгуулиин документнүүдэй бланкнуудые бэлэдхэхэ саарһаар хангаха тухай, мүн РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин кампаниие хэлхеэ-холбооной хэрэгсэлээр хангаха тухай асуудалнууд заседани дээрэ хаража үзэгдэһэн байна.

Һунгуулиин Центральна комисси болбол һунгуулиин кампаниие ёһото һайнаар хангаха зорилгоор хэлхеэ-холбооной органуудые нягта нарииаар ба таһалдалгүйгөөр хүдэлмэрилүүлхэ тушаа бүхы шухала хэмжээ абаха гэһэн асуудал СССР-эй Хэлхеэ холбооной министрын үмэнэ табяа. Һунгуулиин Окружной болон Участково комиссинуудые хэлхеэ-холбооной хэрэгсэлээр хангаха асуудал өөрынгөө ойрын заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэхыень һунгуулиин Окружной комиссинуудта дурадхагдаба.

Һунгуулиин Окружной комиссинуудай үмэнэ байгаа зорилгонуудые саг соонь, зүбөөр шиидхэхэ зорилгоор, һунгуулиин Центральна комисси болбол РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ талаар тэдэнэй хэхэ хүдэлмэри тухай һунгуулиин Окружной комиссинуудта эльгээгдэхэ бэшэг баталан абаа.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиһаа

МЭДЭЭСЭЛ

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комисси иимэ адрестай гэбэл: Москва, Пушкинска үйлсэ, Союзуудай Байшан, 8-дахи подъезд, 2-дохи дабхар.

Телефон К 4-67-32.

Телеграмма эльгээхэ адрес: Москва, Центризбирком.

Мэдээсэл

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 742 Улан-Удын Окружной комиссиһаа:

Һунгуулиин Улан-Удын № 742 округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комисси иимэ адрестай: Улан-Удэ город, Ленинэй үйлсэ, № 59 байшан, (Уранзохёолшодой Союз). Телефон: 3-27 ба 66.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 743 Прибайкальска Окружной комиссиһаа

Һунгуулиин Прибайкальска № 743 округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комисси иимэ адрестай: Улан-Удэ город, Соведүүдэй I Байшан, 2-дохи дабхар, 70-дахи комнато. Телефон: 51 ба 30.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 744 Забайкальска Окружной комиссиһаа

Һунгуулиин Забайкальска № 744 округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комисси иимэ адрестай: Улан-Удэ город, Ленинэй үйлсэ, № 27 байшан (Облпрофсовет), 2-дохи дабхар, 10-дахи комнато. Телефон: 7-27 ба 6-27.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин № 745 Кяхтинска Окружной комиссиһаа

Һунгуулиин Кяхтын № 745 округһоо РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комисси иимэ адрестай: Кяхта город, Ленинэй үйлсэ, № 12 байшан, 2-дохи дабхар. Телефон: 58.

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ болон нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл

Алдуугаа дабтажа болохогүй

Арадай судьянарые болон заседательнуудые һунгаха үедэ Улан-Удын хорин зургаадахи номерой дунда һургуулиин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн һунгуулиин пункт соо агитпункт хүдэлмэрилһэн юм. Һунгагшадай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри эрхилхын тулада тус һургуулиин, Госпланай, прокуратурын, кондитерска фабрикын болон бусад хэдэн эмхи зургаануудай парторганизацинуудай агитаторнууд энэ агитпунктда хүдэлмэрилхөөр томилогдоо һэн. Тэдэнэрэй олониинь энэ харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэн байгаа.

Тиигэбэшье, зарим партийна эхин организацинуудай агитаторнууд, жэшээлхэдэ, кондитерска фабрикын, арбан дүрбэдэхи һургуулиин, үхибүүдэй поликлиникын парторганизацинуудай агитаторнууд илангаяа муугаар хүдэлмэрилжэ, парторганизациингаа, мүн бүхы коллективэйнгээ найдабариие гүйсэд дүүргэжэ шадаагүй үлэшөө бэлэй. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, олон парторганизацинуудай секретарьнууд агитаторнуудайнгаа хүдэлмэридэ хиналта хэдэггүй, тэдэнэртэй хөөрэлдэжэ, хэхэ хүдэлмэриинь заажа үгэдэггүй, харин энэ агитпунктые даагшын уялга гэжэ тоолодог байһан юм.

Жэшээнь, кондитерска фабрикын партийна эхин организациин секретарь нүхэр Мордеев гэгшэ һунгалтын кампаниин үедэ нэгэшье удаа агитпунктда ерэжэ, агитаторнуудайнгаа хүдэлмэреэр һонирхоогүй байгаа. Энэ парторганизациин агитаторнуудай даажа абаһан айлнуудтаа нэгэшье ябаагүй байһан ушар һунгалтын үеэр элирүүлэгдэһэн байна. Тиихэдэ зарим һунгагшад списогтэ оруулагдаагүй байхаһаа гадна, хэнэй түлөө голосоо үгэхэеэ мэдэхэгүй байгаа һэн.

Мүнөө союзна, автономно республикануудай Верховно Соведүүдтэ, тэрэшэлэн нютагай Соведүүдтэ һунгуулиин кампани эхилэнхэй. Тиимэһээ дээрэ нэрлэгдэһэн партийна организацинуудай секретарьнууд эдэ алдуунуудһаа ёһотой тобшолол хэжэ, саашадаа энэ алдуугаа дабтахагүйн тулада эрид хэмжээ абаха ёһотой.

И. Борисов.

Һайнаар хүдэлмэрилдэг агитаторнууд

ТУРУНТАЕВО. (**Телефоноор абтаба**). Болохоёо байгаа һунгалтануудтай дашарамдуулан аймагай бүхы эмхи зургаанууд, предприятинууд болон колхозуудай партийна эхин организацинууд ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа эхилбэ. Жэшээлхэдэ, Итанцын леспромхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Герасимов) 35 агитаторнуудые цех, участок бүхэндөө хубаарилан табижа, тэдэнэртэ тодорхой заабаринуудые үгэһэн байна. Мүнөө тэдэнэр Каменска хүдөөгэй клубта эмхидхэгдэһэн агитпунктые элдэб янзын плакат, уряа лозунгнуудаар шэмэглэжэ дүүргүүтэй байна. Тэрэшэлэн Сэлэнгын шпалозаводой партийна организациин (секретаринь нүхэр Фоменко) агитаторнууд һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эдэбхитэйгээр ябуулжа байна. Агитаторнууд-коммунистнууд П. В. Елизов, Г. М. Фоменко болон бусад цехүүд, гэрнүүдээр ябажа, РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын Дүримүүдтэй һунгагшадаа танилсуулна, һонирхоһон асуудалнуудтань тодорхой харюунуудые үгэнэ. Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн агитпунктын агитаторнууд мүн һайнаар хүдэлмэрилнэ. Ильинскэ дунда һургуулиин багша Н. Горовенкын хүтэлбэрилдэг агитколлективэй агитаторнууд газетын материалнуудтай болон РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдэй, мүн ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын Дүримүүдтэй һунгагшадаа танилсуулна.

А. Кобылкина.

Һунгуулиин комиссинуудай составта дэбжүүлэгдэгшэдэй амжалтанууд

ХЭЖЭНГЭ. Тус аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд өөрынгөө эрхим хонишон Лхама Дашиевае БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин 67-дохи округой Окружной комиссиин составта дэбжүүлһэн байгаа. Энэ үндэр найдабарида хүртэһэн нүхэр Дашиева бүри эршэмтэйгээр ажаллана. Мүнөө даажа абаһан 500 толгой хонидоо гээлтэ хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар үбэлжүүлжэ байна. Тиигэжэ энэ жэлдэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсахаар зоригжонхой.

Тиихэдэ аймагай Соведтэ һунгаха һунгуулиин Окружной комиссиин составта дэбжүүлэгдэһэн түрүү һаалишан, партиин гэшүүн Цындема Гумпылова гэгшэ даалгагдажа үгтэһэн 18 үнеэдээ һайнаар харуулһалжа, колхознигуудайнгаа найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Иимэ һайн һайхан жэшээнүүд тус колхоздо олон бии. Энэ халаа һунгалтын үдэртэ эрхим бэлэг болоно.

П. Содбоев.

Улан-Удын городской XXVII партийна конференци дүүрэбэ

Уржадэр Улан-Удын городской XXVII партийна конференци хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Конференци дээрэ КПСС-эй горкомой ба шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэл тушаа нүхэд **Маслов, Минеев, Хадалов, Томин, Ножкин, Басаев** болон бусад хамта 20 хүн үгэ хэлэбэ.

Үгэ хэлэлгэнэй һүүлээр КПСС-эй горкомой гэшүүд, горкомой гэшүүдтэ кандидадууд, шалгалтын комисси һунгагдаба.

Делегадууд конференциин хаагдаха дээрэ партийна гимн «Интернационал» дуулаба.

Конференциин хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгы тоосоон манай газетэдэ хожом толилогдохо байна.

Партиин уряагаар

Ленинградта, Киевтэ, Минскдэ, Алма-Атада, мүн ороной бусад городуудта комсомолецууд болон залуушуулай суглаанууд январиин 8-да болоо. Москвагайхидай уряае халуунаар дэмжэн, шэнэ ба боро газар ашаглалгада ехэ дуратайгаар ошохо байһан тухайгаа залуу патриодууд мэдүүлээ. Элдэб мэргэжэлтэй хүбүүд, басагад үгэ хэлэхэдээ, партиин даалгабариие хүндэтэйгөөр бэелүүлхэ, шэнэ газарые түргөөр ашаглахын зорилгоор хүсэ шадалаа зорюулха байһан тухайдаа хэлээ.

Суглаанууд дээрэ шиидхэбэринүүд баталан абтаа. Тэдэ шиидхэбэринүүд соонь Москвагай болон Московско областиин залуушуулай хандалга һайшаагдаһан байна.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Социалистическэ мүрысөөе тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ

Социалистическэ мүрысөөе үдэр бүриин хүтэлбэреэр хангаагүй һаа, тэрэ хадаа миил ёһо дүүргэһэн хэрэг болодог. Жэшээлбэл, 1954 оной гарахада манай Куйтунска МТС-эй коллектив МТС-үүд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, станциингаа техникые гүйсэдөөр ашаглаха, үйлэдбэриин бүтээсэ ба шанарые дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые саг соонь хэхэ, агротехникын түрүү аргануудые хэрэглэхэ талаар уялгануудые абаһан байгаа.

Хабарай полевой хүдэлмэридэ гарахынгаа урда тээ, эдэ уялгануудаа дахин хаража үзөөд, олохон пунктнуудыень тодорхойлхо, шэнэлхэ хэрэгтэй болоо һэн. Ушар юуб гэхэдэ, тэрэ үедэ үнгэрһэн хүдөө ажахын түрүүшүүлэй Бүхэсоюзна зүблөөн, КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумүүд механизаторнуудай урда шэнэ шэнэ зорилгонуудые табяа.

Социалистическэ мүрысөөнэй ябасань, тэрэнэй үрэ дүнгүүдынь үргэн ниитэдэ хододоо мэдэгдэжэ, элирхэй байхадаа мүрысөөн ехэ хүсэтэй, үргэн далайсатай байдаг гэжэ бидэ өөрынгөө дүршэл дээрэһээ харанабди. Тиимэ тула МТС-эй дирекци болон партийна эхин организацида мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зорилгоор элдэб янзын хэмжээнүүдые абадаг. Түрүү тракторна бригадада, комбайнова агрегадта үгтэдэг дамжуулгын Улаан туг, тиихэдэ бригада соогоо түрүүлһэн трактористнуудта барюулдаг Улаан тугуудые манайхин ехээр хэрэглэнэбди. Зүгөөр эдэ тугуудые түрүүшүүлдэ барюулаад, хойноһоонь үдэр бүри, халаан бүри алгадгүй хинан хаража байха хэрэгтэй. Ушар юуб гэхэдэ, жэшээнь, Улаан туг абаһан трактористые нүгөө трактористынь нормо дүүргэлгэ болон шанараараа хүсөөд түрүүлэн гарахадань, тэрэ дары дамжуулгынгаа тугые түрүүлһэн трактористдань абажа үгэхэ ёһотой.

Бригадын үдэр бүриин, трактористнарай халаан бүриин дүүргэлтэнүүд показателиин доскада үдэр бүри бэшэгдэдэг, «Дайшалхы хуудаһанда» гаргагдадаг, бригадын үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ байд гээд лэ хэлсэгдэдэг. Энэ хадаа ганса манайда бэшэ, хаа хаанагүй хэрэглэгдэдэг гээшэ. Теэд бригадын хүдэлмэриин үдэрэй болон декадын дүнгүүд хүршэ бригадануудта, тэрэ дарыдаа мэдэгдэжэ байхын тула бидэ олон хэһэгээр бэшэгдэдэг «бюллетень» гарганабди. Тэрэ «бюллетеньдээ» түрүү бригада ба комбайнова агрегадай, тракторист ба комбайнерай хүдэлмэрие тобшохоноор бэшэжэ гаргадаг байхаһаа гадна, мүн гээгдэгшэд тухай, гээгдэлгын шалтагаан тухай бэшэгдэдэг. Тиихэдэ комбайнова агрегадай шанартайгаар хуряалга хэһэн, ехэ таряа сохиһон тухай комбайнай бункерта улаан одо хадажа, нэгэ мянган центнер таряа сохихо бүринь нэгэ одо нэмэжэ тэмдэглэдэг байгаабди. Энэ мүн ехэ зохид байгаа.

Социалистическэ мүрысөөнэй ябаса тухай асуудалые механизаторнуудай хабаадалгатай партийна нээмэл суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэхэ, тус асуудалаар зарим бригадирнуудай элидхэл шагнаха гээшэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрхэ, мүрысөөндэ коммунистнууд, комсомолецуудай түрүү үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй байдаг.

Партийна организациин зүгһөө социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилхэ талаар ябуулагдаһан эмхидхэлэй болон ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ашаар 1954 ондо МТС-эй ажал хүдэлмэри нилээд һайжараа. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо мүнөө жэл манай механизаторнууд условно трактор бүриин 50 гектар газар үлүү хахалһан ба комбайн бүриин 92 гектар таряа үлүү хуряаһан байха юм. 3 мянган гектар шэнэ ба боро газар хахалха түсэбтэй аад, 3600 гаран гектар шэнэ газар хахалаа.

Манай олохон трактористнууд социалистическэ уялгануудаа үлүүлэн дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, трактористнууд нүхэд Постников, Кожевин, Максимов гэгшэд өөһэдынгөө халаан соо «ДТ-54» трактораар 1000—1200 гектар, трактористнууд Дунаев, Дамбаев болон бусад «С-80» трактораар 2000 гектар газар хахалһан байна. Тиихэдэ трактористнууд А. Галин, Г. Шатанов гэгшэд колесно тракторaар 500 гаран гектар хахалһан байна.

Мүнөө МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй урда шухала кампанинуудай нэгэн—машинно-тракторна паркын намар-үбэлэй заһабарилгын хүдэлмэри эхилбэ. Энэ хүдэлмэрие эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тула партийна организаци бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Коммунист Булгаковай хүтэлбэрилдэг хабсаралгын цехынхид һайнаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ цехынхид үдэртөө нэгэ трактор суглуулжа заһабариһаа гаргахабди гэжэ мэдүүлһэн байгаа. Тус цехынхид абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Мүнөө тэдэнэй түрүүлэн заһажа гаргаһан «С-80» маркын трактор эрхим һайн гэһэн сэгнэлтэ комиссиин шалгахада абаһан байна. Мүн бэшэшье цехын хүдэлмэришэд үдэрэйнгөө даалгабаринуудые үлүүлэн дүүргэнэ.

Гэхэтэй хамта, манай партийна организаци социалистическэ мүрысөөе механизаторнуудай дунда үшөөл һулаар эмхидхээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, бүхы механизаторнуудай халан абахаар түрүүшүүлэй дүй дүршэл һайнаар харуулагдажа шадагдаагүй. Бригада болон трактористнуудай абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэнь партийна организаци анхаралаа багаар хандуулдаг байгаа. Саашадаа механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэдээ эдэ бүхы дутуу дундануудаа манай партийна организаци усадхаха зэргэтэй.

В. Зверьков,
Баргажанай аймагай Куйтунска МТС-эй парторганизациин секретарь.

Нёдондонойнгоо алдуунуудһаа тобшолол хэһэнэй һүүлээр

Бурмонкоопсоюзай партийна организацида политэкономи шудалха кружогто мүнөө 19 коммунистнууд, 3 комсомолецууд болон партийнабэшэ 7 эдэбхитэд һуралсана. Партиин райкомоор томилогдоһон политическэ ба научна эрдэмые дэлгэрүүлхэ республиканска обществын гэшүүн нүхэр Могордоев энэ кружогые хүтэлбэрилнэ.

Тус кружогой заняти эмхитэйгээр, удха түгэлдэрөөр үнгэргэгдэнэ. Пропагандист Могордоев лекци болон хөөрэлдөөнүүдые ойлгосотойгоор, һонирхолтойгоор уншадаг юм. Тиимэһээ кружогто ябагшад үзэһэн материалаа һайнаар ойлгожо, богонихоншье һаа, тодо конспектнүүдые зохёоно.

Занятиингаа эхиндэ тэрэ үзэһэн темэнүүдээрээ хөөрэлдөө үнгэргэнэ. Хүнүүдэй үгэ хэлэжэ байхадаа мартаһан гэхэ гү, али дүүрэн ойлгоогүй дээрэһээ «тойрожо» гараһан асуудалнуудта тодорхой тайлбари хожомынь үгэдэг юм. Мүн дуугай һуугаад лэ гарахые һэдэһэн хүнүүдые «алдадаггүй», тэдэнэртэ асуудал табижа, занятидаа эдэбхитэйгээр хабаададаг болгодог заншалтай. Зарим хүнүүдэй үгэ хэлэжэ байтараа торолдохо болоо һаань, шууд дары богонихон һануулга үгэжэ, тэдэнэртэ туһална.

Тиигэд, үлдэһэн 30—40 минута соогоо удаадахи темээр даалгабари үгэхэдөө, үзэжэ байһан литератураһаа гадна, ямар номуудые нэмэжэ уншахаб, ямар ямар асуудалнуудта онсоор тогтохо тухайнь хөөрэжэ үгэдэг байна.

Коммунистнууд Некрасов, Солодухин, Кузьмина, Окунев, Жданова, комсомолецууд Сырятова, Кашмаров, партийнабэшэ эдэбхитэд Калинин, Кокрин, Башкир болон бусад илангаяа эдэбхитэйгээр һуралсана.

Партийна эхин организаци коммунистнуудай һуралсалда ехээр анхаралаа табина. Тус партийна организациин коммунистнууд партийна һуралсалда барандаа хабаадана. Залуу коммунист нүхэр Топорков бэеэ даагаад, партиин түүхые шудалжа байна. Тиихэдэ коммунистнууд Желтых, Шастин гэгшэд Центросоюзай дэргэдэхи инструкторнуудые бэлдэхэ курсада заочноор һурана. Парторганизациин секретарь нүхэр Андрианов кооперативна техникумдэ заочноор һурана.

Энэ кружогой дүй дүршэл бусад парторганизацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн кружогуудта жэшээ боложо үгэнэ.

Д. Колмаков.

Улан-Удын паровозно депогой бэлэдхэлгын цехын слесарь Елизар Максимович Ерескин үдэр бүри 1,5 нормо, мүн дээшэшье дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ерескин хүдэлмэрилжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Үхибүүдэй амаралтын үедэ

Улан-Удын пионернүүд болон һургуулиин үхибүүд үбэлэйнгөө амаралтые хүхюун баяртайгаар, һонин зугаатайгаар үнгэргэжэ байна. Энэ үдэрнүүдтэ хэдэн мянган һурагшад клубуудта, театрнуудта, кинодо орожо гараба. Олохон үхибүүд ой, хада гаража, санаар ябана, стадионууд дээрэ конькигаар мүрысөөнүүдые эмхидхэнэ. Пионернүүдэй ордондо үхибүүдэй амаралта зуугаатай һайнаар үнгэржэ байна. Шэнэ жэлэй ёлкодо 4 мянга гаран һурагшад оробо. Энээндэ гансахан городой үхибүүд бэшэ, харин Сэлэнгын, Яруунын аймагуудһаа тэдэнэй эдир залуу хани нүхэдынь ерэһэн байгаа. Һаяхан ордоной ёлкые тойрожо Иволгын аймагай пионернүүд болон һурагшад наадаба. Мүн эдэнэр Бурят-Монголой АССР-эй габьяата багша Танскаятай уулзалга хээ.

Пионерскэ болон комсомольско организацинууд үйлэдбэриин түрүүшүүлтэй уранзохёолшодтой, эрдэмтэдтэй һурагшадай уулзалгануудые эмхидхэнэ, тэрэшэлэн заводуудта, фабриканuудта, колхозуудта экскурсяар ябалга эмхидхэнэ.

Е. Балданова.

„Горпищеторг“ эмхидхэгдэхэнь

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет Улан-Удэдэ «Горпищеторг» эмхидхэхэ гэжэ тогтообо. Энэ «Горпищеторг» Бурмонторгын худалдаа наймаанай база дээрэ эмхидхэгдэхэ байна. Тиимэһээ Бурмонторг Улан-Удын территори дээрэ байгаа худалдаа наймаанайнгаа бүхы эмхи зургаануудые БМАССР-эй Худалдаа наймаанай министерствын баталһан списогэй ёһоор «Горпищеторгдо» тушаажа үгэхэ юм.

Агитаторай ТРИБУНА

Цехын агитатор

Агитатор гээшэ ажалшадые хүмүүжүүлхэ, тэдэнние эршэмтэй ажалда зоригжуулха тон хүндэтэй ба харюусалгатай хүдэлмэри ябуулха ёһотой. Тиимэ тула агитатор хадаа даалгагдаһан ажалдаа һайнаар хандажа, партиин үзүүлһэн найдабарие нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ ёһотой болоно. Энэ талаар ПВЗ-гэй паровозно-колёсно цехын агитатор нүхэр Бадмаевай хүдэлмэрие хараад үзэе. Нүхэр Бадмаев тус цехтээ токарёор ажалладаг юм.

Орон дотор ба хилын саана боложо байһан шухала событинуудтай цехынгээ хүдэлмэришэдые нүхэр Бадмаев хододоо танилсуулжа байдаг. Газетэ, журналнуудай, уран һайханай номуудай уншалга, хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө ехэнхидээ үдын забһарлалгые хэрэглэдэг байна.

Агитатор Бадмаев социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые хөөрэлдөөндөө хэрэглэдэг. Тэрэ цех соо слесареэр хүдэлмэрилдэг нүхэр М. Малышев завод соогоо зургаа һарын туршада социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр түрүү һуури эзэл[...] хүндэлэлэй грамотаар шагнагда[...] байна. Энээнэй дүй дүршэлые а[...] татор хүдэлмэришэдтэ дамжуу[...] үгэнэ. Мүн муугаар хүдэлмэрил[...] хүдэлмэришэд тухай хөөрэлдөөн[...] тэрэ хэлэдэг юм. Жэшээнь, цех[...] токарь Трофимов ажаллаа ха[...] хэрэгээр хандадаг, ажалай жу[...] эбдэдэг байһанайнгаа түлөө зэм[...] хүртэһэн байгаа. Мүнөө энэ нүх[...] өөрынгөө алдууе мэдэржэ, һайн[...] хүдэлмэрилдэг болоо. Мүн цехын [...] дэлмэришэн Н. Шитинок ажал[...] хожомдожо ерэдэг, голодоһо га[...] даг һэн. Эдэ дутуу дунданууды[...] агитатор Бадмаев цехын сугла[...] дээрэ шангаар шүүмжэлхэһээ гад[...] хөөрэлдөөндөө жэшээ болгон хэр[...] лэһэн байгаа. Тэрэ хүн үдэрэйн[...] даалгабарие мүнөө 150—180 пр[...] цент хүрэтэр дүүргэдэг боложо, т[...] рүүшүүлэй зэргэдэ гаранхай.

Эдэ бүгэдэ нүхэр Бадмаев[...] эдэбхитэй ажалайнь үрэ дүн гээш[...]

М. Поздеев.

Агитколлективүүдтээ туһална

ЦАКИР. (Телефоноор абтаба). Закаменай аймагай колхозууд, предприятинууд, эмхи зургаануудаар һунгалтада бэлэдхэлэй хүдэлмэри үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Олонхи һунгуулиин участогуудай дэргэдэхи агитпунктнууд ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа эхилээ.

Аймагай центрын агитколлективүүдһээ аймпотребсоюзай парторганизациин ба гүрэнэй банкын аймагай отделениин парторганизациин агитколлективүүд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилнэ. Жэшээлбэл, тус парторганизацинуудай агитаторнууд нүхэд Зайцев, Сынгеев болон бусад даалгагдаһан участогуудайнгаа һунгагшадта һунгалта тухай Дүрим тайлбарилан ойлгуулха хөөрэлдөөнүүдые олоор үнгэргөө.

Тиихэдэ «Победа», Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудай агитколлективүүд агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэрие үргэнөөр ябуулн[...] «Победа» колхозой парторганиза[...] (секретаринь нүхэр Цоктоев) Ха[...] суурта нютагай малай гүүртэнүүд[...] хүдэлмэрилдэг колхознигуудай ду[...] да ниитэ-политическэ, культурно[...] гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруул[...] ха зорилгоор культбаза байгуулһа[...] байгаа. Мүнөө тэндээ хөөрэлдөө бо[...] лон элидхэлнүүдые олоор хэдэг бо[...] лоо. Һаяхан тус культбаза дээрэ[...] колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыды[...] пов «Советскэ һунгуулиин системэ» гэһэн темээр тон һонирхолтой хөөрэлдөө хэһэн байна.

Партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһаг агитколлективүүдэй хүдэлмэридэ хододоо туһаламжа үзүүлнэ. Һаяхан агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар хэжэ, теоретическэ болон методическа темэнүүдээр лекцинүүдые уншаба.

М. Жаргалов.

Кустовой семинарнууд болобо

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Һаяхан Ашангада, Үдын МТС-тэ, мүн аймагай центртэ агитаторнуудай кустовой семинарнууд болобо. Семинарнуудта хамта 200 гаран агитаторнууд хабаадалсаа. РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Совөдүүдтэ, ажалшадай депутадуудай нютагай Совөдүүдтэ һунгаха һунгалтада бэлэдхэлэй үедэ агитаторнуудай зорилго гэһэн темээр партиин айкомой секретарь нүхэр Б. Э. Дагбаев элидхэл хэбэ. Мүн партиин айкомой пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Бусыгин, Цыбанов, Жаргалон гэгшэд теоретическэ болон методическа темээр элидхэлнүүдые тэдэнэртэ уншаһан байна. Удаань агитаторнууд дүй дүршэлөө андалдаба.

Ц. Дандаров.

Мальцевай арга Сибириин полинууд дээрэ хэрэглэгдэнэ

Үнгэрэгшэ августда Курганска областиин Шадринска районой «Заветы Ленина» колхоздо Шадринска туршалгын станциин директор, оронной суута полевод Терентий Семенович Мальцевай хүдэлмэриин аргануудые шудалха ба дэлгэрүүлхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй заабаряар зарлагдаһан Бүхэсоюзна зүблөөн болоо һэн. Һаяхан Шадринск городто мүн лэ энэ асуудалаар зарлагдаһан Бүхэсоюзна хоёрдохи зүблөөн хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Т. С. Мальцевай хүдэлмэреэр иимэ ехээр дэмы һонирхогдоногүй. Нүхэр Мальцев үйлэдбэриин ехэхэн туршалга хэжэ, хүрьһэ элдүүрилгын шэнэ системэ зохёогоо. Хүрьһэнэй үрэжэлые дээшэлүүлхэ, орооһото культурануудай ургасые ехэ болгохо хэмжээ-ябуулгануудые зохёогоод, түрүүшээр өөрынгөө колхозой полинууд дээрэ, һүүлээрнь ондоо колхозууд болон МТС-үүдтэ үргэнөөр хэрэглэһэн байна. Т. С. Мальцевай дурадхаһан аргануд Курганска областиин колхозуудта дэлгэрүүлэгдээ.

Т. С. Мальцевай хүдэлмэриин ба дурадхалнуудай удхань юуб?

Тэрэнэй бүхы хүдэлмэри наука ба практикын таһаршагүй үндэһэ һуури дээрэ эмхидхэгдэнхэй. Хүрьһэнэй үрэжэлые таһалгаряагүй дээшэлүүлхэ, газар элдүүрилхэ аргаар ургамалда хэрэгтэй уһа ба тэжээлые хүрьһэндэ шадаал һаа элбэг ехэ болгохо, полинуудые буртаг ногоогүй байлгаха зорилго табигдана. Тиихэдээ нүхэр Мальцев энэ шухала зорилгые ёһо тэдыгээр бэшэ, харин ургамалай биологие, хүрьһэн соо болодог процессүүдые гүнзэгыгөөр мэдэжэ, творческоор шиидхэнэ. Энээнэй урда тээ хүдөө ажахын наукын ба практикын үгэһэн хамаг һайн юумые нүхэр Мальцев халан абажа хүгжөөнэ.

Академик В. Р. Вильямсын зохёоһон, газартаряалангай ногоо тарилгата системэ тушаа хэдэн заабарие шүүмжэлхы ёһоор шэнжэлһэн байна. Хүрьһэнэй үрэжэлые дээшэлүүлгэдэ олон жэлэй ногоон эгээн ехэ үүргэтэй юм гэһэн баримтые Т. С. Мальцев буруушаана, нэгэ жэлэй ногоон тусгаар условидо байхадаа хүрьһые органическа бодосоор (перегнойгоор) элбэг болгожо ба хүрьһэнэй структурые байгуулжа шадаха, тиимэһээ тэрэнэй үрэжэлые дээшэлүүлжэ шадаха гэжэ тоолоно.

Богони ротацитай севооборот соо хүрьһэндэ бага элдүүрилгэ хэхын хажуугаар үе үе болоод, гүнзэгыгөөр хахалхада иимэ эрхэ байдалда байгуулагдадаг юм. Хүрьһэ элдүүрилхэ шэнэ системын ёһоор газар 40—50 ба тэрээнһээ дээшэшье сантиметр гүнзэгыгөөр, предплужниггүй, шаблаагүй плугаар хүрьһые урбуулжа, доодо хубиинь дээшэнь гаргангүйгөөр хахалагдаха байна. Шаблаагүй плугаар парые гүнзэгыгөөр хахалаад, һүүлээрнь гурбан гү, али дүрбэн жэлэй турша соо хахалангүй, харин солоомынь узуурта лущени хээд лэ ороoһото болон нэгэ жэлэй бусад культуранuудые таридаг юм. Полинуудые нэгэ жэлэй ба олон жэлэй буртаг ногоонһоо гүйсэд сэбэрлэхын, ургамалда хэрэгтэй шииг нойто болон тэжээл шадаал һаа элбэг ехэ болгохын тула пар имагтал тиимээр элдүүрилэгдэдэг байна.

Иигэжэ элдүүрилхэдэ хахалагдадаг зузаан хүрьһэн бии болгогдохо, хүрьһэн байн үрэжэл ехэтэй болохо байна. Мальцевай системэ хадаа орой ба эртэ эдеэшэдэг сортнуудые район бүхэндэ эгээл таарамжатай болзор соо—колхоз—бүхэндэ тариха шухала байһанние хараална.

Т. С. Мальцевай зохёоһон хэмжээ-ябуулганууд юугээрээ ехэ хүсэтэй ба ажабайдалһаа таһаршагүйб гэхэдэ, тэрэ болбол «Заветы Ленина» артелиин, мүн Курганска областиин олонхи колхозуудай үйлэдбэри дээрэ бии болгогдоно ба шалгагдана. «Заветы Ленина» колхоздо һүүлшын табан жэл соо га бүриин 18 центнер хабарай шэниисэ жэл бүри хуряагдаһан байна. Тиихэдэ 1953 ондо сагай уларилай муушье һаа, 2350 гектар дээрэһээ га бүриин 20,2 центнер хабарай шэниисэ хуряагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэшье энэ колхоздо дунда зэргээр га бүриһөө 20 үлүүтэй центнер ургаса абтаа. Колхоз таряа болон бусад продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтээ жэл бүри амжалтатайгаар тоосоно. Гансахан 1953 ондо 140 мянга үлүүтэй пүүд хабарай шэниисэ тушаагаа. Ажалта үдэр бүхэндэ 6 килограмм ороoһон хубаагдаа.

Ороoһо тарянай ажахын талаар научно-шэнжэлэлгын Сибирскэ институдай, Исилькульска районой Мичуринай, Русско-Полянска районой Энгельсын, Одесскэ районой Калининай нэрэмжэтэ, Марьяновска районой «Большевистский путь» колхозуудай полинууд дээрэ Мальцевай системые хэрэглэһэнэй ашаар 1952 ба 1953 ондо сагай уларилай муу байгаашье һаань, ургасын хэмжээн 25—30 процентээр, тиихэдэ зарим участогууд дээрэ 2—2,5 дахинһаа үлүүгээр дээшэлүүлэгдэһэн байна.

Байгша ондо Марьяновска районой «Большевистский путь» колхозой мальцевска полинуудай 350 гектар талмай дээрэһээ га бүриин 14,7 центнер хабарай шэниисэ хуряагдаһан һаань, юрын пар дээрэһээ га бүриин 8 центнер ургаса абтаһан байха юм. Энэ колхоздо ерэхэ жэлдэ тарилга хэхын тула 250 гектар пар шаблаагүй плугаар гүнзэгыгөөр хахалагдажа бэлэдхэгдэһэн, тиихэдэ мальцевска пар дээрэ тарigдаһан хабарай шэниисын һүүлээр полидонь лущени хэгдэһэн байна.

Дробышевска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхоз мүнөө жэлдэ 240 гектар солоомын узуурта лущени хэжэ шэниисэ таряад, га бүриһөөнь 28 центнер ургаса абаа. Гэхэ зуура, 1953 ондо шаблаагүй плугаар гүнзэгыгөөр хахалагдаһан 60 гектар намарай пар дээрэһээ га бүриин 29 центнер ургаса абаһан байха юм.

Русско-Полянска районой Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз 500 гектар газарта хабартаа (майн 21—22-то хоёр дахин) лущени хэһэнэй һүүлээр таряа тарихадаа га бүриин 28 центнер ургаса абаа. Намарай пар дээрэ тарилга хэһэн газарһаа эндэ га бүриин 26 центнер ургаса абтаһан байна.

Сибирьтэ, Алтайска хизаарта, Казахстанда шэнэ ба боро газар ашаглаха түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэв. Т. С. Мальцевай зохёоһон газар элдүүрилгын шэнэ системэ шэнэ газарай анханайнь үрэжэлые удаан саг соо буруулангүй байлгаха арга олгоно. Газарые жэл бүри гүнзэгыгөөр элдүүрилхэдэ тэрэнэй үрэжэл түргэнөөр буурадаг байна. Хабарай шэниисэ тариһанай һүүлээр хяаг болон бусад үндэһэлиг буртаг ногоонһоо сэбэр шэнэ газарые намарай пар болгон хахалһанай балайшье хэрэггүй юм. Иимэ газар дээрэ намартаа, ургаса хуряаһанай һүүлээр дисковэ лущильнигаар хэрээһэлүүлэн лущени хэхэ гэжэ дурадхагдана. Хабартаа эртүүр энэ участогые борнойлжо, шииг нойтыень бариха ба буртаг ногооной бултайхатай сасуу дисковэ лущильнигаар лущени хээд, таряагаа таридаг юм.

Урда зүгэй тала газарта илангаяа шииг нойто багатай жэлдэ намар лущени хэгдэдэггүй. Лущени хэгдээгүй солоомын узуур үбэлдөө саһа тогтоохододо туһатай байдаг. Хабар эртэ газарай элдүүрилэгдэхэ боломсоор полиие дисковэ лущильнигаар элдүүрилээд, катогоор даруулдаг юм. Буртаг ногооной ургахада полиие дахин дисковэ лущильнигаар хүндэлөөшэнь элдүүрилээд, тэрэ дары таряагаа таридаг байна. Тарилгын һүүлээр полиие катогоор даруулхада һайн.

Намар гү, али хабар лущени хэһэн газарта таряа тарихада намарай пар дээрэ тариһанда орходоо бага гаргашатай байха ба шииг нойто барилгада, хүрьһые структуратай байлгаха ябадалда туһалха, мүн тэрэшэлэн буртаг ногооной дэлгэрэлгые зайсуулха юм. Хүрьһэ элдүүрилгын шэнэ системэ хэрэглэхэ гээшэ шэнэ ба боро газарые удаан саг соо хэрэглэхэ, тэрэнэй анханайнь үрэжэлые доошолуулхагүй арга олгохо байна.

Иимэ тобшолол хэгдэнэ: үнгэрэгшэ хабар юрын гүнзэгыдэ хүрэтэр хахалжа, ороoһото культурануудые тариһан шэнэ ба боро газарые удаадахи культура тариха болоходоо хахалхагүй, харин Т. С. Мальцевай аргаар солоомынь узуурта лущени хэһэнэй һүүлээр ороoһото культуранuудые тариха ёһотой. Лущени хэхэ бүри һайн болзорнуудые элдэб районуудта үйлэдбэриин туршалгаар тодорхойлхо хэрэгтэй.

Сибириин урда районуудта үндэһэлиг буртаг ногоогүй ба мүнөө жэлдэ намарай пар болгон хахалагдаагүй, харин урдань гүнзэгыгөөр хахалагдаһан хуушан газар дээрэ хабартаа дисковэ лущильнигаар хоёр дахин лущени хэһэнэй һүүлээр ороoһото культуранууд таригдаха зэргэтэй. Пар болгогдохо хуушан газарые мүнөөнһөө оложо, ерэхэ жэлдэ Мальцевай аргаар элдүүрилхэ ёһотой. Т. С. Мальцевай конструкциин шаблаагүй плугууд, үргэнөөр абадаг лущильнигууд, катогууд ба улатай борнойнуудые үйлэдбэрилхэ хэмжээнүүд абтаха зэргэтэй.

Август соо үнгэргэгдэһэн Омско областиин МТС-үүд болон совхозуудай агрономуудай, научно-шэнжэлэлгын ба һуралсалай газарнуудай научна хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Т. С. Мальцевай дурадхалые нэгэн дуугаар һайшаагаад, Мальцевай аргые 1954 оной намарһаа бүхы колхозууд ба совхозуудта нэбтэрүүлхэ шухала гэжэ шиидэһэн байна.

КПСС-эй обком ба областной Соведэй гүйсэдком хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ Т. С. Мальцевай аргын тон шухала удхашанартайе харгадаа абажа, үнгэрэгшэ намарһаа тэрэние үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тусхайлбал, 1954 ондо 69 мянган гектар пар шаблаагүй плугаар гүнзэгыгөөр хахалха, лущени хэгдэһэн 234 мянган гектар солоомын узуурта 1955 ондо хабарай шэниисэ тариха, 1955 ондо нүхэр Мальцевай аргаар 220 мянган гектар пар, 1954 ондо 225 мянган гектар намарай пар гүнзэгыгөөр хахалха даалгабари колхозууд болон совхозуудта үгтэһэн байгаа.

Агрономуудай, научна хүдэлмэрилэгшэдэй областной зүблөөн, мүн тэрэшэлэн КПСС-эй обкомой болон областной Соведэй гүйсэдкомой тогтоол газар элдүүрилгые һайжаруулха, Т. С. Мальцевай аргые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ олон тоото агрономууд, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ба колхознигуудай үүсхэл оролдолгые дэлгэрүүлээ.

Пропагандын областной управленинүүд, научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд түрүү дүй дүршэлые үдэрһөө үдэртэ согсолхо ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ ёһотой.

А. Белозеров, ороoһо тарянай ажахын Сибирскэ научно-шэнжэлэлгын институдай директор.

Үнеэдһээ һү ехээр һаадаг болохын тула саг үргэлжэ тэмсэе, нүхэд һаалишад!

Оролдолгын хүсэн

Прибайкальска аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз хэдэн жэлэй туршада малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэдэггүй, малһаа ашаг иимэ багаар абадаг байһан юм. Иимэ байдал 1953 оной декабрь һара хүрэтэр үргэлжэлһэн байгаа. Нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө жэл соо 700—800 литрһээ дээшэ бэшэ һүн һаагдадаг байба.

Үнгэрһэн тэдэ жэлнүүдтэ малайнь тэжээл ямаршье бүридхэлгүйгөөр гаргашалагдадаг, хашаа хорой соохуур үриглэжэ эдюулэгдэдэг һэн. Тиихэдэ малшадай дунда ажалай эмхидхэл, журам гэжэ байгаагүй. Малажал эрхилэлгын культура тон доодо хэмжээндэ байгаа.

Тэрэ гэһээр жэл үнгэрбэ. Колхозой правлени малшадтайгаа хамта МТС-эй мэргэжэлтэд болон хүтэлбэрилэгшэдтэй нягта холбоотойгоор хүдэлмэрилжэ, малажалаа эли бодо һайжаруулаа.

Правлениин түрүүлэгшэ олон һалбаритай томо ажахые амжалтатайгаар хүтжөөлгэдэ ехэ үүргэ дүүргэдэг. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараһанай һүүлээр, колхозой ажалые һайса мэдэхэ, ажалые ба зониие эмхидхэжэ шадаха коммунист Яков Петрович Соколов партиин уряагаар энэ колхоздо хүдэлмэрилхээ ерэһэн байгаа. Колхознигууд тэрэниие нэгэн дуугаар артелиингээ түрүүлэгшээр һунгаа һэн. Шэнэ түрүүлэгшэ артелиин хүдэлмэридэ байһан дутагдалые зайсуулжа, колхозоо гээгдэлһээ гаргаха хэрэгтэ артелиингээ гэшүүдэй хүсые эмхидхэн элсүүлһэн байна. Тэрэшэлэн колхозойнгоо ажахын гол һалбари болохо эбэртэ бодо мал үсхэбэрилгэдэ ехэ анхарал хандуулһан юм.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын гаргаһан шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө колхозой малшадай, илангаяа һаалишадай оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар үнеэдэй ашаг шэмэ нилээд дээшэлбэ. Үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1160 литр һү һаагаа. Һү һааха жэлэйнгээ түсэб 121 процент дүүргэһэн, 30 мянга гаран литр һү гүрэндэ худалдаһан байна. Гадна, колхознигуудай ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 7500 литр һү үгөө.

Колхозой түрүү һаалишан комсомолка Анна Николаевна Алемасова харууһалжа байһан үнеэн бүриһөө 1600 литр һү һаажа, ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 650 литр һү абаа. Нүхэр Алемасова энэ жэлдэ 2000 литр һү һааха уялга абанхай. Мүнөө энэ уялгаяа дүүргэхын түлөө эршэмтэй шангаар хүдэлмэрилжэ байна.

—Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ малай тэжээлээр хүсэд хангагдаагүй, байра муутай байһан дээрэһээ үнеэдэй һү үгэлгые дээшэлүүлжэ шадаагүй байгаабди. Хабар болоходо үнеэднай хүсэ муутай байгаа һэн,— гэжэ правлениин түрүүлэгшэ Я. П. Соколов хөөрэнэ.

Тиихэдэнь артелиин правлени, партийна организаци малаа тэбээрүүлжэ, үнеэдэйнгээ һү үгэлгые дээшэлүүлхэ талаар зохихо хэмжээ абаһан байна. Бэлшээриин хажуугаар малдаа нэмэлтэ тэжээл үгэһэн, овёс, горох тарижа, ургаһан ногоон дээрэнь үнеэдээ бэлшээһэн байгаа. Тиигэжэ үнеэдэйнгээ һү үгэлгые ехэ болгоо. Тэрээнһээ хойшо үнеэдтээ концентрат болон шэмэтэ тэжээл ходол эдюулжэ байгаа юм. Малайнь тэжээл буйлуулагдажа, нормын ёһоор эдюулэгдэнэ.

Тиихэдээ үнеэдэй бэеын шэгнүүр, наһан, тарган туранхайнь, һү үгэлгэнь хараадаа абтажа, тэжээл үгтэнэ. Энэ талаар МТС-эй зоотехник нүхэр Тарасов ехэ туһа хүргэнэ.

Фермын малшад эмхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Малынь ехэ багаараа, эрэ эмээрээ илгагдажа, таһалга соогоо уяатай байлгагдана. Малнууд туд тудтаа кормушкатай. Нэгэ үхэртэ үдэр бүри 5—6,5 килограмм үбһэ солоомо, 1,5—2 килограмм гурил үгтэнэ, сүүдхэдээ 50—60 литр бүлеэн уһан уулгагдана. Тэрэшэлэн тэжээлэй дабһан, шрот гэхэ мэтэ таһалдуулагданагүй.

Һара бүхэндэ һаалишадтай суглаа зүблөөн үнгэргэгдэжэ, абаһан уялганууд хэрээр дүүргэгдэжэ байнаб гэжэ хэлсэгдэдэг, лекци, элидхэл уншагдадаг байна. Фермэдэ ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» хододоо гаргагдана. Тэрээндэнь Ильинскэ дунда һургуулиин багшанар ехэ туһа хүргэдэг.

Эндэ һүнэй тоо бүридхэл һайнаар табигданхай. Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүнэй тоо бүридхэл һаалга бүхэндэ хэгдэнэ. Тэрэнь үнеэн бүхэнэй али зэргээр һү үгэдэгые тодорхойлхо арга олгоно. Жэшээлхэдэ, «Речка» гэжэ үнеэн 1800 литр, «Белянка»—1900, «Волга»—1850 литр һү үгэһэн байна. Һаалишад үнеэдэйнгээ хүхэ дэлэнгыень нидхэрдэг, газаагуур гаргажа ябуулдаг байна.

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз мал һүрэгэйнгөө үүлтэрые һайжаруулха хэмжээ абана. Тугалай гаран сасуу тэрэниие тугалшан тушаажа абадаг. Тугалнууд эдеэлүүлгэ, харууһалга нэгэтэй болоходоо һайнаар түлжэнэ. Мүн тугалнуудые түлигдэдэггүй байрада түлжүүлхэ арга үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Түлигдэдэггүй байрань гэрэлтэй, хуурай юм. Юуб гэхэдэ, байрань типовой һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Таһалганууд соо тугалнуудта солоомо зузаанаар дэбдигдэдэг. Иимээр байлгагдаһан тугал сүүдхэдээ 750—1200 граммаар шэгнүүр нэмэнэ.

Колхозой һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд, артелиин правлени ба партийна организаци түйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй. Тэдэнэр өөһэдынгөө амжалтые «ехэ ба харюусалгатай хэрэгэй эхин гээшэ» гэжэ нэрлэнэ.

Түрүү фермын һаалишад 1954 оной октябриин 1 хүрэтэр үнеэн бүриһөө 1500 литр һү һааха уялга абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаа.

Г. Ильин.

Хабарай тарилгада бэлэдхэнэ

Бурят-Монголой Усть-Ордын национальна округһоо бэшэг

Бурят-Монголой Усть-Ордын национальна округой колхозууд таряанайнгаа талмайе зүбөөр элдүүрилһэнэй, агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые хаһа саг соонь үнгэргэһэнэй ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ урданайхида орходоо жэшээгүй ехэ ургаса хуряадаг болоо.

Эхирит-Булгадай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз таряанайнгаа бүхы талмай дээрэһээ дунда зэргээр гектар бүриин 16 центнер таряа хуряажа, округ соогоо суурхаа. Калининайхид 1955 ондо үшөө һайнаар ажаллажа, амжалтаяа улам арьбадхахын түлөө ерэхэ хабарай тарилгада эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ эхилһээр үнинэй.

Таряанай ургасые саашадань дээшэлүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон округой олон тоото колхознигууд хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие мүнөө эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Жэшээнь, Алайрай аймагай «Гигант» гэжэ хүдөө ажахын артель таряанайнгаа газарые үтэгжүүлхэ, эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгэ бэлэдхэхэ талаар горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна. Үрэһэ сэбэрлэлгэ бүрин механизацилагдаа. «ОС-3» гэжэ хоёр машина бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглагдажа, богонихон саг соо 3500 гаран центнер үрэһэн сэбэрлэгдэбэ. Сэбэрлэһэн үрэһыень лабораторидо шалгахадань, сэбэрэй талаар 99 процент, ургаха талаараа эрхим гэжэ тоологдобо. Үрэһэ сэбэрлэлгэ үргэлжэлһөөр. «ОС-3» машинын машинистнууд Иван Головой, Василий Хусаинов гэгшэд үрэһэ сэбэрлэлгэ дээрэ ажаллаха зуураа, үдэрэйнгөө даалгабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ. Тиихэдэ шииг нойтотой таряае урдань гал сушилкаар хатаажа, ургаха шанарыень гутаадаг байгаа һаа, мүнөө хүсэ ехэтэй «ВИСХОМ» гэжэ хоёр сушилкаар хатаажа, эрхим шанартай үрэһэ гаргана. Энэ хүдэлмэриие Серафим Новопашин хүтэлнэ. Хатаагдахын урда тээ 22—23 процент шииг нойтотой байһан таряан хоёр дахин «ВИСХОМ» сушилкаар гаргагдаад байхадаа шииг нойтониинь 16 процент хүрэтэрөө доошоо ороно. Шадамар бэрхээр хатаагдаһан үрэһэн ургаха шадалаа улам дээшэлүүлдэг гэжэ урда жэлнүүдэй дүй дүршэл гэршэлнэ. Жэшээнь, «Лютесценс О-62» сортын шэниисэ хатаагдаһанай эсэстэ ургаха шадалаа 90—93 процент хүрэтэр дээшэлүүлнэ.
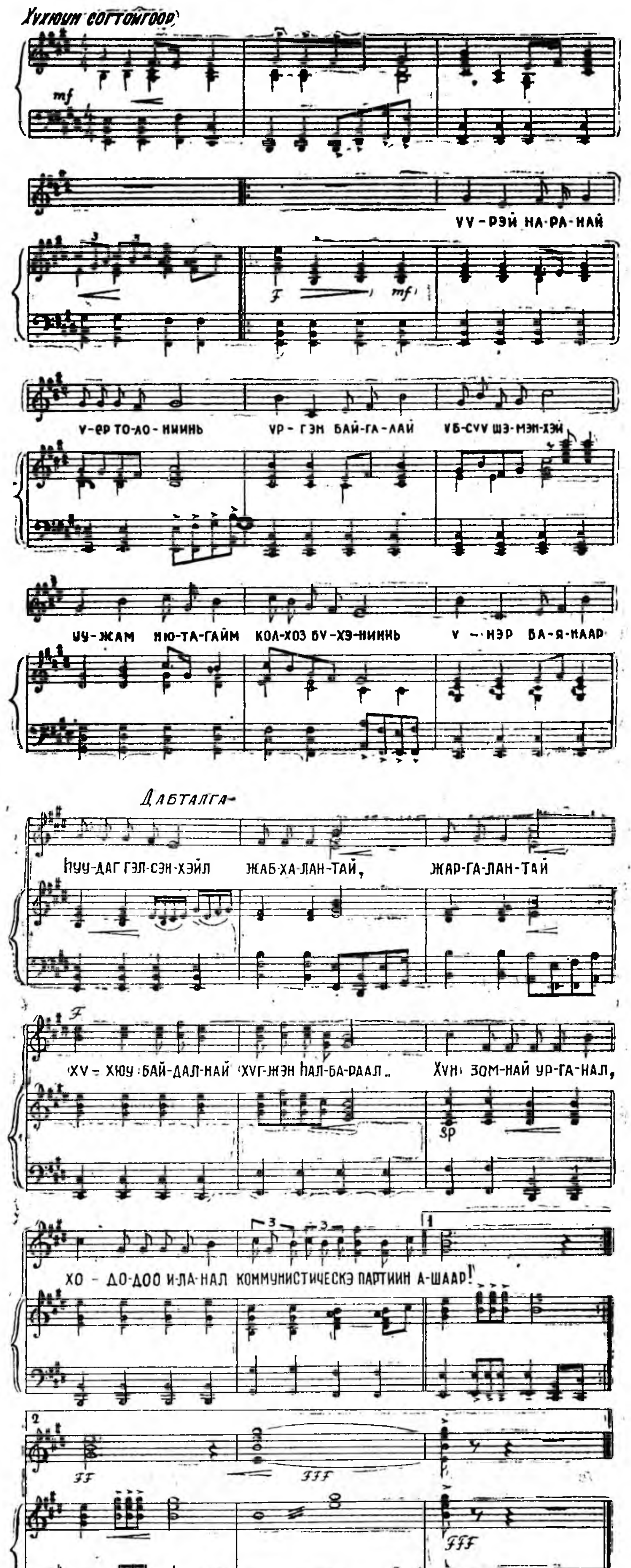
Энэ колхоздо «ДТ-54» маркын хоёр трактор графигай ёһоор һүни үдэргүй ажаллана. Эдэ тракторнууд үдэрынь малажалай фермэнүүдтэ үбһэ тэжээл шэрэнэ, һүниндөө таряанай талмайда саһа тогтооно. Трактористнууд Михаил Коржов, Михаил Затонский болон бусад хамта 2000 гаран гектар таряанай талмайда саһа тогтообо.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри округой бусадшье аймагуудта эршэмтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

Д. Доржиев.

Коммунистическэ парти тухай дуун

Үгэнь Ц. ЖИМБИЕВЭЙ *Хүгжэмынь Д. АЮШЕЕВЭЙ*

Үүрэй наранай үер толониинь
Үргэн Байгалай үбсүү шэмэнхэй.
Уужам нютагайм колхоз бүхэниинь
Үнэр баянаар һуудаг гэлсэнхэй.

Жабхалантай,
Жаргалантай
Хүхюун байдалнай хүгжэн
һалбараал.
Хүн зомнай урганал,
Хододоо иланал
Коммунистическэ партиин
ашаар!

Эди шэдитэ элдэб заводууд
Эндэ түбхинөөд алдар домогтой.
Эрдэм бэлигэй элшэ туяанууд
Элбэг дэлгэрээ—зомнай омогтой.

Жабхалантай,
Жаргалантай
Хүхюун байдалнай хүгжэн
һалбараал.
Хүн зомнай урганал,
Хододоо иланал
Коммунистическэ партиин
ашаар!

Түрэл оромнай түгэс хабатай
Түрүү илалтаар ходо солорхоош,
Түби бүхэнэй түмэн арадай
Түрэ наранай тулгань мүн болоош!

Жабхалантай,
Жаргалантай
Хүхюун байдалнай хүгжэн
һалбараал.

Хүн зомнай урганал,
Хододоо иланал
Коммунистическэ партиин
ашаар!

Байхын бараагаар байна

Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд малай үбэлжэлгэдэ хаба соогоо бэлдэжэ, нилээд хүдэлмэри хэһэн байна. Малайнгаа бүхы байрануудые дулаалһан, сэбэрлэһэн байгаа. Фермэнүүдтэ дүршэл шадабаритай малшад табигдаһан, малай тэжээл шэрэгшэд олдоһон юм. Малдаа типовой дулаан байрануудые бариха талаар бага бэшэ хүдэлмэри хээ. 110 толгой үхэрэй, 500 толгой тахяагай байха байрануудые барижа, ашаглалгада оруулаа.

Гэбэшье, дутуу дунданууд олон. Хонидой байра барижа эхилһэн аад, тэрэнь мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээгүй. Тиихэдэнь хонидынь уйтан байрада түрисэлдэжэ байна. Тиихээ тиитэр мүнөө хонид жэгдэрэн хурьгалжа эхилхэнь. Теэд хурьгадые абаха байрань бэлэн бэшэ. Иволгын МТС хонидой тэрэ байрын хана бодхооһоной һүүлээр өөһэдынгөө хүсөөр барижа дүүргэхэ уялга абаһан байгаа. Эгээн мүнөө энэ байрын орой хушагдаа боложо байна. Бусад хүдэлмэринүүд тухайнь хэлэлтэшьегүй. Малай байра муутай иимэ түгшүүриилтэй байдалда байхадань, МТС колхозой барилгын хүдэлмэриие шамдуулнагүй.

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз һүнэй-товарна фермэ дээрээ уһа гаргаха агрегат өөһэдынгөө хүсөөр тодхоһон байна. Гэбэшье, агрегадые хүдэлгэхэ талаар МТС-эй зүгһөө техническэ туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Тэрэ агрегадынь ходо эбдэржэ, малые уһаар таһалдуулна. Тэрэшэлэн малай фермэнүүдтэ тэжээл зөөхэ хүдэлмэридэнь энэ колхоздо МТС туһалнагүй. Үбэлэй энэ түргэн хүйтэндэ колхозой фермэнүүд ойрйдоол нэгэ хоёр үдэр соо малдаа эдюулхэ үбһэтэй байдаг.

МТС-эй зоотехническэ хүдэлмэрилэгшэд колхозой гүүртэ, отарануудаар ябажа, малай үбэлжэлгэ үнгэргэлгэдэнь колхозой правленидэ туһалнагүй. Малай ямараар үбэлжүүлэгдэжэ, хэр зэргээр харууһалагдажа, эдеэлүүлэгдэжэ байһан тухайнь һонирхоногүй. Гэбэшье, колхоз үбһэ тэжээл шэгнэнгүй, тухайлбаряар малдаа эдюулнэ. Тэжээл гаргашалгада ямаршье хиналта хэгдэнэгүй.

Малшадай мэргэжэл шадабариие дээшэлүүлхэ зоотехническэ гурбан жэлэй курса колхоздо хүдэлмэрилнэгүй. Мүн малшадай дунда лекци, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэнэгүй. Тэдэнэртэ зохистой ажабайдал байгуулагдаагүй. МТС-эй дирекци болон мэргэжэлтэд эдэ хүдэлмэридэ хабаадалсадаг зангүй.

Малай үбэлжэлгөөр Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо иимэ байдалай тохёолдоод байхада, Иволгын МТС-эй директор нүхэр Ильков, аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд тэрээн тухай һанаагаа зобоногүй.

А. Александров.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө тэмсэнэбди

Энэ жэлдэ манай племенной фермын һаалишад һү һааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид дүүргэд, саашадаа хүдэлмэридөө бүри һайн амжалтануудые түйлахын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна. Энэ жэлдэ би даажа байһан үнеэдэйнгээ тус бүриһөө дунда зэргээр 3246 литр һү һаагаа һэм. Тон түрүүндэ, эды шэнээн һү яагаад һааһан тухайгаа хөөрэжэ үгэхэ хүсэлэнтэйб. Һайнаар эдеэлүүлээд, зүбөөр харууһалаад, шадамараар һаагаад байхада, үнеэд ехэ һү үгэдэг гэжэ дүй дүршэл дээрэһээ ойлгоһон байнаб. Үбэлжэлгын үедэ минии даажа байһан үнеэн бүхэн сүүдхэдээ 7 килограмм үбһэ, 4 килограмм зелёнко, 10 килограмм силос, 2 килограмм овёс, 2 килограмм шрот 0,5 килограмм отрубь гэхэ мэтын тэжээлнүүдые, намартаа—15—20 килограмм капуста ба корнеплодуудые эдидэг. Энээн дээрэһээ харахада, тэжээлэйнь нормо үнеэдтэмнай яһала хүрэхөөр байна. Гэбэшье, бидэнэр үнеэдтэ тэжээл миил элбэг ехээр үгэхын түлөө бэшэ, харин хайшан гэжэ амта оруулхабибди, хайшан гэбэлнай хоол болостой байхаб гэжэ саг үргэлжэ оролдожо байдагбди. Үнеэднай барандаа адли хэмжээнэй тэжээл эдидэггүй. Үнеэн бүхэнэй амидын шэгнүүрые, али хирэ һү үгэдэгыень хараадаа абажа, тэжээлэй нормо табидаг байнабди. Энэ талаар МТС-эй главна зоотехник нүхэр Б. А. Фомин манда ехээр туһалдаг.

Нэгэ иимэ жэшээ харуулхада болохо. Минии даажа байһан үнеэд соо эгээн һүтэй, бэеэршье томо «Калинка» гэжэ үнеэн бии. Энэ үнеэн тугаллаад, дахин шэргэтэрээ 4000 гаран литр һү үгэдэг. Тэрэнэй амидын шэгнүүр 445 килограмм болодог юм. Тиихэдэ, намда «Индия» гэжэ нэрэтэй нэгэ үнеэн бии. Тэрэ тугаллаад шэргэтэрээ 2000 литр һү үгэнэ. Энэ үнеэн «Калинкада» орходоо амидынгаа шэгнүүрээршье бага, һүшье багаар үгэдэг байна. Тиимэһээ түрүүшынхидэнь,—тэжээл ехээр, хоёрдохидонь — багашагаар үгэдэг байнаб.

Һаалишан хадаа үнеэн бүхэнэйнгөө зан абариие, ямар тэжээл дуратайгаар эдидэг байһыень мэдэхэ, тиигээд тэрэ тэжээлыень таһалдуулангүйгөөр эдюулжэ байхын түлөө оролдохо ёһотой. Би илангаяа бүдүүн ба концентрированнэ тэжээл һайнаар буйлуулжа, үнеэдтээ эдюулнэб. Бүдүүн тэжээл дабһалдаг, концентрадуудые ууралтуулан амтатай болгодог, мүн бурдууг худхажа эдюулдэг байнаб. Зундаа бэлшээри дээрэ үнеэдэйнгээ ямараар эдеэлжэ байһыень харадагби. Бэлшээриин хэршье һайн байгаа һаа, үнеэдтээ концентрат, зелёнко болон сабшагдаһан ногоо нэмэжэ эдюулдэгби. Намартаа үнеэдтээ капуста, зелёнко ба корнеплод эдюулдэг байнаб.

Үнеэдые саг соонь уһалха гээшэ ехэ удхашанартай юм. Үбэлдөө үнеэдээ үдэрэй 3 дахин, зундаа 4 дахин уһалдагби.

Би үнеэдэйнгээ шэргээд байха үедэнь зүбөөр, һайнаар эдеэлүүлгэдэ анхаралаа илангаяа ехээр хандуулнаб. Үнеэнэй шэргэхэтэй сасуу һайн шанартай элдэб янзын тэжээл эдюулдэгби. Хүдэлмэридөө дурлангүйгөөр һайн һаалишан болохын аргагүй. Үнеэдые анхаралтайгаар харууһалха, сохингүйгөөр, зандарангүйгөөр зөөлэнөөр тэдэндэ хандаха хэрэгтэй. Би үнеэдээ ходо сэбэрлэжэ, нойтон дэбисхэрыень саг сагтань хуурайлжа, һэлгэжэ байдагби. Гадна, үнеэдээ нэгэл үедэ, нэгэл ээлжээтэйгээр һаадаг байнаб. Үнеэд иимэ гуримда дададаг. Үнеэгээ һаажа эхилхэһээ урид хүхэ дэлэнгыень угаажа, хуурай болотор аршаад, удаань хоёр—гурбан минутын турша соо эльбэн массаж хээд, түргэнөөр һаажа эхилдэгби. Урдань һүнэй гарахаяа болин сасуу һаалгаяа дүүргэдэг байгааб. Харин үнгэрэгшэ жэлдэ гурбан жэлэй зоотехническэ курсада һуралсахадамни үнеэ һаажа дүүргэһэнэй һүүлээр дэлэндэнь 800—900 грамм хүрэтэр һүн дахин суглардаг, тэрэ һүн тоһолиг ехэтэй байдаг юм гэжэ зоотехник Бимба Цоктоев хэлээ һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо үнеэгээ һүнэйнь дууһатар һааһанай һүүлээр дэлэндэнь массаж хээд, сугларһан һүенъ дахин һаадаг болоһон байнаб. **Энээнэй ашаар мүнөө 11 үнеэгээ һааха бүридөө 7—8 литр һү нэмэжэ абадаг болонхойб.**

Һаалишанаар һая хүдэлмэрилжэ байхадаа мэргэжээгүй дээрэһээ үнеэнэй дэлэнһээ һүеынь дууһан һаажа шададаггүй байгааб. Үнеэн бүриһөө арайхан гэжэ 1200—1300 литр һү һаадаг һэм. Һаалишанай хүдэлмэридэ эрдэм мэргэжэл тон хэрэгтэй гэжэ ойлгоходоо гурбан жэлэй зоотехническэ курсануудта оролдосотойгоор һуралсажа эхилһэн байгааб. Эдэ курсанууд намда нилээд туһатай байгаа. Мүнөө жэлдэ занятинуудта нэгэшье таһалдалгүйгөөр ябалсажа байнаб.

Энэ жэлдэ би даажа байһан үнеэн бүриһөө 3670 литр һү һааха уялга абааб. Энэ абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула түбхын түрүүндэ үнеэдые зоотехническэ бүхы заабариин ёһоор, зүбөөр ба һайнаар эдеэлүүлхэ гэжэ шиидэһэн байнаб. Үнеэдые һайнаар эдеэлүүлхын тула хүсэд хүрэхэ үбһэ, зелёнко, тэжээлэй корнеплодууд, силос, хартаабха болон элдэб янзын концентрированнэ тэжээл колхоздомнай бии.

Үнеэдэй тэжээл ехээр, дуратайгаар эдидэг байхын тула, тэдэниие эртээнһээ тэжээл ехээр эдюулжэ һургаха хэрэгтэй. Фермэдэмнай тэжээл буйлуулха цех хүдэлмэрилнэ. Тэндэ корнеплодуудые угаадаг ба хэршэдэг, концентрадуудые амтатай болгодог, хартаабха, капуста, свёкло, морковь гэхэ мэтые шанадаг юм. Тэжээл иигэжэ буйлуулхада бүри амтатай болодог, үнеэд ехээр эдидэг байна.

Бидэнэй хүдэлмэридэ бэрхэшээлнүүд ушардаг гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай фермын ажал үшөөл хүсэд механизировалэгдээгүй байһаар. Үнеэдые механизмын хүсөөр уһалнагүйбди. Тэрээн дээрэһээ малые горхондо туужа абаашаха баатай бологдоно. Тиихэдэ үнеэдые электромеханическаар һаадаг агрегадтай аад, тэрэнээ саг үргэлжэ хүдэлгэнэгүйбди. Яахадааб гэхэдэ, хододоо зогсодог, энерги хүртэдэггүй юм. МТС-эй механигууд энэ дутагдалые усадхахын талаар юушье хэдэггүй байна. Эдэ дутагдалнуудые колхозой правлени ба партийна эхин организаци, Сэлэндумын МТС-эй дирекциин туһаламжаар ойрын үедэ усадхаха бэзэ гэжэ найданаб.

Пылжит Жалсанова, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной үнеэдэй фермын һаалишан.

Газетэ, журналнууд хожомдожо хүрэнэ

Малшадта, таряанажалай бригадынхидта болон бусад бүхы уншагшадта газетэ, журналнуудые саг болзортонь, гээгдүүлэнгүйгөөр хүргэхэ гээшэ бага бэшэ удхашанартай хэрэг мүн. Теэд, энэ шухала хэрэг Хэжэнгын аймагта хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Эндэхи хэлхээ холбооной хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта саг болзортонь газетэ, журналнуудые эльгээхэ тушаа ямаршье оролдолго гаргадаггүй. Улан-Удэһээ саг соогоо абтаһан газетэнүүдээ эдэнэр хэдэн үдэрөөр даража байлгадаг заншалтай. Жэшээлхэдэ, тус аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой Жэбхээсэнэй гэжэ гүүртын малшад газетэнүүдые 20—30 хоногоор хожомдожо абадаг байна. КПСС-эй Хэжэнгын айком ба аймгүйсэдком иимэ дутагдалнуудые мэдэжэ байбашье, тэдэниие усадхахын тула ямаршье хэмжээ абадаггүй.

Хүдөө нютагуудтахи партийна болон комсомольско организацинууд газетэ, журналнуудые тэрэ сагтань уншагшадта хүргэхын түлөө оролдохоһоо гадна, мүн тэдэниие, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэридэ зүбөөр хэрэглэхэ тушаа анхаралаа табиха зэргэтэй.

Ш. Будаев.

СССР-эй арадай артист М. Д. Михайлов Улан-Удэдэ

СССР-эй академическэ Ехэ театрын солист, СССР-эй арадай артист Сталинска шангай лауреат Максим Дормидонтович Михайлов Улан-Удэдэ ерэжэ концерт үгэбэ.

М. Д. Михайлов 22 жэлэй туршада артистаар хүдэлмэрилхэ зуураа 20 гаран оперуудта наадажа, гол рольнуудые гүйсэдхэһэн байна. Тэрэ тоодо ородой классическа хүгжэмэй зохёолнуудһаа: Мусоргскиин «Борис Годунов» гэжэ опероһоо Пимен ба Варлам хоёрой ари, Бородиногой «Князь Игорь» гэжэ опероһоо Кончатай, Глинкын «Иван Сусанин» гэжэ опероһоо Иван Сусанинай ба бусад аринуудые уран гоёор дууулаһан байха юм.

Парти, правительство М. Д. Михайловай габьяае үндэр дээрэ сэгнэжэ, СССР-эй арадай артистын нэрэзэргэ олгоһон, Ленинэй, Ажалай Улаан тугай орденуудаар шагнаһан ба Сталинска шангай лауреадай шагнал 2 удаа олгоһон байна.

М. Д. Михайловай концертые Улан-Удын ажалшад ехэ һонирхолтойгоор шагнаа.

С. Доржиевай фото-текст.

ОЛОНХИ КЛУБУУД ХААЛТАТАЙ БАЙҺААР...

Бичурын аймагта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри малшадай дунда илангаяа муугаар ябуулагдана

Малажалдахи эгээл харюусалгатай үе болохо малай үбэлжэлгые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тулада Бичурын малшад хамаг хүсэеэ элсүүлнэ. Энэ үедэ малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй культурна эрилтые хүсэд дүүрэнээр хангахын түлөө ехэ юумэ хэгдэхэ зэргэтэй байгаа.

Гэбэшье, ажалшадые культурна талаарнь хангаха тухай партиин обкомой IV пленумэй заабарие бэелүүлхын түлөө Бичурын аймагай олохон колхозуудай партийна эхин организацинуудай, аймагай культурын таһагай ба Бага-Куналейн, Окино-Ключевскойн МТС-үүдэй зүгһөө бодото анхарал хандуулагданагүй. Малажалай хүдэлмэрилэгшэдые культурнаар хангаха тухай эндэхи партийна, советскэ органуудаар олон тоото заседанинууд дээрэ хододоо хөөрэлдэдэг байха юм. Теэд энэ һайшаалта хөөрэлдөөнүүд хэрэг дээрээ бэелүүлэгдэдэггүй байханнь гэмшэлтэй. Аймцентр — Бичура тосхондошье культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри болото һайнаар табигдаагүй. Аймагай Культурын байшангай дэргэдэхи уншалгын гэр заһабарилагдаагүй дээрэһээ мүнөө хүрэтэр суургатай байдат. Энэ уншалгын гэрые заһабарилха тухай аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогша Рузанов хэдэн дахин «үгэеэ үгэһэн» байха юм. Теэд энэ нүхэр «үгэһөө» саашаа гарадаггүй хүн байшоо.

Тус аймагай хэдэн колхозуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин хайшан гээд ябуулагдажа байһан тухай жэшээ харуулхада болоно. Нэн түрүүн ехэхэн малажалтай колхозуудай нэгэниинь болохо «Коммунизм» колхозые абаад үзэе. Энэ колхозой малажал дээрэ 155 колхознигууд хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэй олониинь колхозой центрһээ холо байһан фермэнүүд дээрэ ажалладаг юм. Гэбэшье, эндэхи малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй ямаршье хүдэлмэри ябуулагдадаггүй байна. Гутай гэжэ нютагтахи малажалай фермэнүүд дээрэ улаан булангай 2 гэр бии аад, тэндэнь юушье байхагүй юм. Энэ нютагай малшадта газетэ, журналнууд ошодогшье һаа, саг соогоо хубаарилагдадаггүй байна.

Мүн иимэрхүү ябадал Нарин Заган гэжэ нютагай малшадай байдалда үзэгдэнэ. Эндэ парторганизациин агитаторнуудшье томилогдоогүй, тиимэһээ ямар нэгэн темээр хөөрэлдөөншье болодоггүй байха юм.

Шэбэртэ нютагта энээнэй урда жэлнүүдтэ аймаг соогоо жэшээ харуулмаар культурын гуламтанууд байгаа. Эндэ колхозой радиоузел, телефонно коммутатор, электростанцинууд бии байһан юм. Тиимэһээ айл бүхэндэ радио, электрын гэрэл оруулагданхай байдаг байгаа. Тэрэшэлэн колхозой бараг һайн клубшье байһан юм.

Теэд мүнөө болоходо радиоузелһаа байха, радиоприёмнигшье энэ колхоздо үгы болонхой. Электростанци ба телефонно коммутаторынь үнинэй хүдэлмэрилдэггүй, элдэб хэрэгсэлнүүдынь эзэн бусаар иишэ тиишээ тарашаһан байна.

Энэ мэтэшэлэн аймагай колхозуудай культурна гуламтануудай хүдэлмэрилхэгүйдэ, олониитые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри ёһо тэдысэ үнгэргэгдэдэг байһаниинь мэдээжэ. Жэшээлхэдэ, «Ленинский путь» гэжэ колхозой клуб 2 жэлһээ үлүү саг соо хүдэлмэрилнэгүй. Тиимэһээ хүмүүжүүлхы удхатай ямар хүдэлмэри эндэ ябуулагдаха зэргэтэйб. Мүнөө тус колхозой гэшүүдэй гурбанайнь нэгэ хуби колхозой ажал хүдэлмэридэ хабаадалсадаггүй байна. Энэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Евладов, парторганизациин секретарь нүхэр Казанцев гэгшэд ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ажалшадай дунда ябуулхын оронда миил һанаа амархан һуудаг заншалтай.

КПСС-эй обкомой IV пленумэй тогтоол соо «культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэриин гол удханьхадаа парти ба правительствын политикые ба шиидхэбэринүүдые тайлбарилга, дотоодын ба уласхоорондын байдалай элдэб событинуудтай ажалшадые танилсуулга; кино харуулга, уранһайханай самодеятельностиин концертнүүдые эмхидхэлгэ болоно» гэжэ заагдаһан байна.

Гэбэшье, энэ заабарие тус аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Петров ойлгоо гэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, энэ нүхэр колхоздоо оройдоо нэгэ клубтай аад, тэрэнээ заһабарилуулхын хойноһоо оролдодоггүй. Һаяхан энэ колхозой гэшүүдэй хамтын суглаан гэгээн сагаан үдэр дунда клубайнгаа сонхонуудые хаажа, лампын гэрэлээр үнгэргэгдэһэн байха юм. Юуб гэхэдэ, клубайнь сонхын шэлнүүд бултадаа шахуу тэһэрхэй байгаа.

Мүн иимэрхүү ябадал Маргентуйска сельсоведэй Сталинай, Окино-Ключевскойн сельсоведэй Молотовой, Круминай нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэнэ. Тэрэшэлэн Окино-Ключевскойн МТС мүнөө хүрэтэр клубгүй байһаар.

Бичурын аймагта хуушанай барга байдалай үлэгдэлнүүд үшөөл бии байһаар юм. Гэбэшье, КПСС-эй Бичурын айком ба тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг естественно-научна эрдэм дэлгэрүүлхэ, научна атеизм ба элүүр энхэ байдалай түлөө пропаганда ябуулха талаар лекци болон элидхэлнүүдые эмхидхэдэггүй байна.

КПСС-эй айкомой энэ шухала хүдэлмэрие тоохогүй ябадал гаргахада, ВЛКСМ-эй Бичурын айком, аймагай гүйсэдкомой культурын таһаг аймаг дотороо культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һайжаруулхын хойноһоо анхарал хандуулнагүй.

Бичурын аймагай колхозуудта, МТС-үүдтэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин иимэ муугаар табигдаһан байхада, эндэхи холын фермэнүүдтэ, хониной отаранuудта энэ хүдэлмэриин хэр зэргээр табигдаһан тухай хэлэлтэшьегүй байна.

Б. Дымбрылов,
манай корреспондент.

СССР-эй хэрэгүүдээр Ирагта байдаг Этигэмжэтын мэдүүлгэ

БЕЙРУТ, январиин 8. (ТАСС). Эли болоһоной ёһоор, СССР-эй хэрэгүүдээр Багдадта байгаа Этигэмжэтэ И. Н. Якушин Ирагай Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын Генеральна директор Бах Авни гэгшэтэй январиин 8-да уулзаад, тэрээндэ иимэ удхатай ното барюулаа.

Ирагай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын 1955 оной январиин 3-да эльгээһэн нототой дашарамдуулан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Мисси иигэжэ мэдээсэхэ зол хубитай байна.

Иракска правительствын СССР тушаа ябуулжа байгаа харша хараа бодолынь Советскэ Союзтай харилсаагаа болюулха гэһэн мэдүүлгэ дээрэһээ эли болоно. Энээниень хараадаа абажа, Ирагһаа өөрынгөө дипломатическа миссие дуудажа асарха гэһэн шиидхэбэри Советскэ правительство абаа.

Энэ ябуулгынгаа түлөө Ирагай правительство бүрин харюусаха байна гэжэ мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тоолоно.

Чжоу Энь-лай Хаммаршельдтэй уулзаба

ПЕКИН, январиин 8. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй Соведэй премьер, гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай ООН-эй Генеральна секретарь Даг Хаммаршельдтэй мүнөөдэр гурбадахяа уулзаба.

США-гэй конгрессэй 84-дэхи зарлалай нэгэдэхи сесси нээгдэбэ

ВАШИНГТОН, (ТАСС). США-гэй конгрессэй 84-дэхи зарлалай нэгэдэхи сесси һаяхан нээгдэбэ. Үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин 2-то һунгалтын болоходо, демократическа парти конгрессэй хоёр палатые хинаха аргатай болоһон юм.

Демокрадууд хоёр палатануудта ехэнхи голосуудтай болоһон дээрэһээ, конгрессэй комиссиин составые тодорхойлхо, эдэ комиссинуудай түрүүлэгшэнэрые томилхо ба тэдэнэрээр дамжуулан хуулиин проектнүүдые баталуулха, республиканецуудаар кандидадта дэбжүүлэгдэд президентээр һунгагдаһан Эйзенхауэрэй правительствын зүгһөө конгресстэ баталамжада үгтэһэн хуулиин программые хубилгаха эрхэтэй юм. Правительствын хуулиин программые конгрессэй һайшаалга хадаа демокрадууд болон республиканецуудай хоорондо харилсаанай ямар байһан дээрэһээ дулдыдаха болоно.

Эйзенхауэрэй правительствын программа президентын 8 бэшэг соо тодорхойлогдохо юм. Тэдэ бэшэгүүдынь январь һара соо конгресстэ эльгээгдэхэ байна. Американска хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, конгресс хадаа түбхын түрүүндэ лондонско болон парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга тухай асуудалые, Зүүн-Урда Азида сэрэгэй блок байгуулха тухай договорые, США-гэй ба чанкайшистска бүлэгөөрхидэй хоорондо һаяхан баталагдаһан договорые; зэбсэгтэ хүсэнүүдые ехэ болгохо тухай асуудалнуудые, мүн гадаадын гүрэнүүдтэ «сэрэгэй туһаламжа үзүүлхэ» программые хаража үзэхэ юм. Энэ асуудалнуудай зүбшэн хэлсэгдэхэдэ ехэ арсалдаан болохогүй юм гэһэн баталамжа бии. Юуб гэхэдэ, Юнайтед Пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, правительство ба демократическа парти хоёр гадаадын политикаар, мүн сэрэгэй асуудалнуудаар нэгэ хараа баримтална.

Хэрбээ республиканецуудай дотоодой политикын программа тухай хэлэхэ болоо һаа, шэнжэлэгшэдэй баталамжын ёһоор, тэрэ программань үнгэрэгшэ жэлэй программаһаа юугээрээшье илгаагүй байна. США-гэй гүрэнэй бюджедэй ехэнхи хубинь сэрэгэй гаргашада зорюулагдахаар, арад зоной социальна хэрэглэмжэдэ бүри бага хэмжээнэй мүнгэ гаргашалагдахаар хараалагдана. Налог ашалгын хэмжээе мүн лэ тэрэ хэбээрнь үлөөхэ, прогрессивнэ һанал бодолтой хүнүүдые ехээр мүрдэхэ гэхэ мэтэ хэмжээ ябуулганууд хараалагдана. Республиканецууд болон демокрадууд гол асуудалнуудаа зүбшэхэдөө арсалдаа хэнэгүй, юуб гэхэдэ тэдэнэрэй алиниикеншье США-гэй монополи дэмжэнэ.

США-гэй конгрессэй сессие нээлгэ тушаа

„Орон соохи байдал тухай" Эйзенхауэрэй эльгээһэн бэшэг

ВАШИНГТОН, (ТАСС). США-гэй конгрессэй шэнэ зарлалай ээлжээтэ сесси һаяхан нээгдээ. Сессиин нээгдэхэдэ палатын түлөөлэгшэдэй болон сенадай заседанида «Орон доторхи байдал тухай» заншал болоһон программна бэшэг президент Эйзенхауэр эльгээбэ. Эйзенхауэрэй бэшэгэй түрүүшынь хуби США-гэй гадаадын политикые шэнжэлэлгэдэ, мүн дэлхэйн элдэб районуудта сэрэгэй блогууд болон коалицинуудые байгуулгада шэглүүлэгдэдэг американска дипломатиин элдэб хэмжээ-ябуулгануудые тоолон дурдалгада зорюулагдаа. Сэрэгэй эдэ блогуудые байгуулга, тэрэшэлэн германска империализмые һэргээн бодхоохо тушаа хэгдэжэ байгаа хэмжээ-ябуулганууд хадаа эб найрамдалые сахиха хэрэгтэ туһалха «хамгаалгын хэмжээ-ябуулганууд гээшэ» гэһэн хэбэртэйгээр президент хэлэбэ. «Холбоото Штадуудай, мүн бусад оронуудай зорюулжа байгаа найдамтай эб найрамдалые хангаха хэрэгтэ туһалха байһан бүхы ушарта хэлсээнүүдые хэхээр США бэлэн байха ёһотой» гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Эб найрамдалда США-гэй дуратай байһан тухай энэ найдуулгын хэгдэбэшье, Холбоото Штадууд саашадаашье яаралтайгаар зэбсэглэхэ хараа бодол баримтална гэжэ президентын бэшэгһээ эли болоно.

Эйзенхауэр бэшэгэйнгээ ехэнхи хубие США-гэй энэ жэлэй сэрэгэй бюджедтэ, мүн сэрэгэй бэлэдхэлнүүдтэ зорюулаа. Иимэ мэдүүлгэ хэхэ зуураа, шэнэ дайнда хэрэглэхын тулада бүхы зэбсэг болон бүхы түрэлэй сэрэгүүдые хүгжөөхые тэрэ уряалһан байна.

Сэрэгэй бюджет хадаа «стратегическэ болон шухала материалнуудай запасуудые эршэмтэйгээр ехэдхэхэ, мүн манай элсүүлхы базануудые бэхижүүлхээр хараална» гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ. США хадаа ябган, далайн, мүн агаарай сэрэгэй хүсэнүүдтэ зорюулан ядерна зэбсэг үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ ба һайжаруулха юм гэжэ бэшэг соонь заагдана.

Сэрэгэй эдэ бэлэдхэлнүүдые зүбтүүлхын зорилгоор Эйзенхауэр «советскэ аюулай» бии байһан хэбэртэйгээр худал хуурмаг үгэнүүдые дабтаба.

США-гэй доторой политика хадаа американска империализмын гадаадын политическа зорилгонуудта бүрин зорюулагдаха байна гэжэ Эйзенхауэрэй бэшэг дээрэһээ эли болоно.

Правительствын хараалһан сэрэгэй гаргашанууд энэ жэлдэ налог ашалгые заашье багадхаха арга олгохогүй байна гэжэ бэшэг соонь мүн лэ хэлэгдэнэ.

США-гэй сенадта Эйзенхауэрэй эльгээһэн бэшэгые хитадай газетэнүүд буруушаана

ПЕКИН, январиин 8. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

США-гэй президент Эйзенхауэрэй январиин 6-да сенадта эльгээһэн бэшэгые буруушаажа байһан тухай мэдээсэлнүүдые пекинскэ газетэнүүд толилбо. Хитад арадта харша ябуулгаяа шангадхахын, дайнда бэлэдхэхын зорилгоор американо-чанкайшистска договорые хэрэглэхэ гэжэ Холбоото Штадуудай һанаашалжа байһыень Эйзенхауэрэй бэшэг эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ. Американо-чанкайшистска договорые «шадаал һаа түргөөр» эсэслэн баталхыень американска сенадые Эйзенхауэр бэшэг соогоо гуйба.

США-да хүдэлмэригүйшүүлэй тоо олошорно

НЬЮ-ЙОРК, январиин 8. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, худалдаа наймаанай ба ажалай министерствонүүд тусхай мэдээнүүдые толилоо. Тэдэ мэдээнүүдэй ёһоор, США-да ажал хэгшэдэй тоо үнгэрэгшэ жэлэй декабрь һарада миллионһоо олон хүнөөр бага болоо.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

1948 ОНДО ГАРАҺАН ГҮРЭНЭЙ 2 ПРОЦЕНТНЭ УРЬҺАЛАМЖА

1954 оной декабриин 20—21-дэ Серпухов городто болоһон үнысэнь түлэхэ 3-дахи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Бүхы 50 номерой (10-һаа 50 хүрэтэр номерой) облигацинууд урьһаламжын разряд бүхэнэй сериинүүдтэ тудаба:

Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№	Серииүдэй №№
000089	006014	011974	018439	025017	031594	037217	044011
000136	006060	012016	018572	025101	031667	037223	044023
000213	006077	012034	018593	025138	031728	037233	044042
000256	006080	012140	018602	025153	031781	037241	044067
000313	006111	012155	018613	025184	031925	037446	044078
000336	006217	012251	018620	025501	031991	037529	044111
000464	006258	012465	018623	025263	032026	037558	044138
000494	006307	012476	018626	025389	032127	037633	044163
000717	006366	012479	018686	025505	032133	037741	044180
000752	006459	012531	018713	025548	032231	037778	044256
000804	006461	012601	018765	025600	032254	037984	044268
000851	006494	012682	018778	025689	032300	038038	044301
000872	006535	012725	018802	025735	032353	038078	044303
000935	006574	012802	018855	025818	032358	038151	044310
001010	006576	012833	018859	025830	032448	038265	044331
001046	006651	012835	018864	025853	032457	038269	044339
001101	006733	012879	019272	025935	032467	038302	044348
001162	006931	012940	019438	026023	032476	038327	044359
001188	006934	012969	019459	026112	032509	038356	044369
001196	006956	013109	019463	026261	032569	038393	044474
001267	006998	013140	019479	026328	032583	038635	044487
001285	007034	013231	019484	026379	032626	038619	044557
001324	007134	013258	019573	026404	032651	038663	044605
001347	007158	013269	019653	026412	032675	038665	044720
001426	007171	013397	019759	026438	032703	038707	044731
001437	007296	013428	019903	026442	032865	038770	044762
001457	007317	013481	019986	026597	032954	038781	044768
001492	007332	013491	020017	026700	032972	038860	044873
001513	007415	013517	020060	026790	032991	038932	044906
001528	007465	013549	020159	026821	033006	038965	044913
001567	007496	013571	020353	026822	033035	038989	044939
001621	007526	013659	020367	026911	033074	039111	045094
001652	007567	013666	020400	026961	033112	039124	045218
001660	007577	013707	020444	026979	033129	039253	045253
001708	007583	013819	020566	026999	033207	039268	045315
001737	007603	013896	020626	027043	033295	039273	045399
001741	007701	013911	020635	027050	033303	039330	045502
001784	007851	013965	020691	027072	033415	039472	045564
001787	007862	013966	020700	027176	033459	039475	045585
001835	007926	013969	020800	027204	033463	039486	045590
001935	008040	014025	020817	027315	033529	039652	045633
001943	008053	014035	020820	027319	033549	039677	045666
001951	008057	014240	020883	027361	033552	039865	045668
002012	008087	014334	020897	027395	033563	039875	045698
002022	008192	014374	020932	027404	033787	039980	045765
002039	008193	014427	020971	027428	033851	040079	045888
002048	008235	014474	021003	027508	033879	040101	045971
002060	008243	014492	021012	027574	033886	040137	046005
002120	008383	014587	021182	027661	033894	040272	046125
002131	008272	014588	021188	027693	033946	040148	046171
002194	008352	014613	021249	027807	033947	040560	046177
002279	008380	014619	021310	027820	033956	040587	046179
002284	008435	014703	021354	027850	034040	040592	046209
002312	008549	014836	021362	027962	034103	040599	046298
002350	008580	014851	021430	027973	034107	040634	046308
002397	008637	014879	021491	027977	034115	040765	046413
002436	008646	014894	021497	027981	034140	040768	046505
002445	008685	014929	021505	028014	034175	040856	046527
002530	008753	014934	021515	028053	034224	040883	046528
002542	008756	014950	021558	028165	034262	040941	046574
002623	008819	015012	021650	028225	034307	040967	046584
002639	008886	015049	021674	028292	034407	041045	046657
002714	008923	015083	021719	028329	034449	041047	046716
002741	008975	015100	021900	028396	034508	041086	046812
002846	009008	015107	021932	028420	034536	041094	046894
002891	009127	015172	021977	028450	034545	041104	046895
002904	009226	015324	022003	028461	034574	041125	046899
002929	009280	015341	022032	028645	034596	041266	046908
002983	009326	015388	022145	028668	034658	041312	046935
003050	009358	015394	022184	028713	034674	041326	046970
003150	009407	015554	022191	028758	034695	041368	047022
003367	009488	015698	022242	028772	034728	041485	047055
003572	009535	015710	022274	028857	034735	041506	047056
003617	009784	015726	022302	028906	034766	041529	047087
003720	009964	015762	022361	028942	034913	041555	047258
003743	010049	015776	022391	029185	035002	041609	047343
003824	010053	015848	022489	029233	035031	041639	047345
003888	010087	016146	022491	029287	035057	041683	047417
003952	010124	016203	022599	029293	035091	041714	047500
003965	010138	016216	022676	029304	035097	041768	047586
003995	010145	016281	022711	029321	035161	041769	047623
004001	010157	016324	022767	029346	035263	041808	047686
004012	010207	016430	022768	029347	035332	041821	047721
004073	010244	016436	022781	029351	035412	041826	047796
004214	010285	016588	022901	029360	035532	041850	047802
004245	010303	016607	023006	029398	035591	041851	047805
004266	010312	016616	023073	029457	035616	041871	047862
004332	010351	016636	023078	029470	035699	041880	047927
004361	010385	016650	023330	029503	035727	041919	048052
004367	010443	016713	023366	029504	035773	041923	048092
004397	010529	016722	023454	029523	035809	042115	048163
004412	010580	016777	023529	029595	035864	042219	048197
004432	010617	016848	023655	029677	035920	042244	048220
004569	010634	016864	023656	029759	035943	042288	048225
004615	010672	017021	023736	029835	035944	042318	048259
004639	010718	017046	023807	029959	036059	042321	048299
004640	010722	017098	023811	030003	036067	042450	048356
004705	010728	017099	023819	030032	036073	042512	048470
004846	010738	017106	023840	030160	036166	042550	048533
004901	010748	017173	023888	030269	036173	042554	048598
004998	010871	017199	023922	030304	036194	042575	048652
005041	010890	017217	023947	030335	036197	042652	048694
005060	010904	017246	023959	030336	036223	042674	048723
005066	010946	017262	023983	030403	036277	042708	048737
005085	010951	017296	024023	030404	036378	042769	048838
005126	011051	017431	024027	030483	036413	042821	048965
005153	011052	017463	024054	030605	036444	042822	048959
005163	011178	017643	024065	030666	036462	042988	048977
005396	011211	017647	024121	030720	036538	042999	049036
005476	011297	017733	024213	030778	036555	043095	049130
005498	011327	017740	024219	030821	036559	043115	049179
005542	011383	017768	024281	030838	036628	043130	049286
005572	011400	017853	024376	030880	036654	043164	049306
005588	011404	017878	024385	030903	036658	043182	049366
005607	011427	017957	024397	030969	036708	043276	049400
005680	011528	017968	024404	030973	036736	043315	049425
005741	011552	018027	024456	030993	036874	043427	049444
005761	011597	018033	024521	030998	036940	043518	049447
005773	011598	018064	024557	031015	036977	043690	049454
005815	011633	018161	024607	031024	036991	043696	049535
005844	011701	018186	024666	031064	037017	043750	049633
005880	011746	018241	024825	031290	037033	043801	049724
005888	011816	018258	024839	031306	037070	043953	049944
005941	011870	018376	024840	031427	037166	043955	049987
006012	011949	018385	024976	031531	037210	043975	049995

Унысэнь түлэхэ тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгшэ— ажалшадай депутадуудай Серпуховко городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ М. А. ГЛАШКОВ.

Комиссиин харюусалгата секретарь Я. А. ВАСИЛЬЕВА.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — уранһайханай шэнэ фильм «Срочное письмо» (10 ч. 30 м., 12 ч. 30 м. ба 14 ч. 30 м.), хилын саанахи фильм (16 ч. 30 м., 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта —«Козел музыкант», «Карандаш и клякса» (10 ч. 30 м.), «Ошибка инженера Кочина» (16, 19 ба 22 ч. 30 м.), «Восточная сказка» (11 ч. 30 м., 13, 14 ч. 30 м. ба 21 ч.), «На 12-х всемирных студенческих играх» (18 ч. 10 м.),

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Запасной игрок» (10 ч. 30 м., 12, 18 ч. 15 м ба 22 ч.), «Байджу Бавра» (14, 16 ба 20 ч. 15 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора—7.85, отв. секретаря — 3-23, партийной жизни, сельского хозяйства — 10-17, пропаганды и переводов —6.84, культуры и быта, промышленности — 4-52, местной информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00348. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 34.